

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

ELŐFIZETES

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.

4-hasábos petty sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fill.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, február 5.

Mai számunk főbb közleményei:

A feleséggyilkos csendőrhadnagy szerelme.
Aradi házgondnokból nyugatindiai farmer.
Holnap hallgatják ki Bobrinszki grófot.
Lunkapárt és a horvát képviselő.
Aradi vízvezeték új zárgondnoka.
Lopással gyanúsított bankigazgató.
Eltűnt aradmegyei adótitkár.
Harc a főherceg örökségéért.
A Kölcsey-egylet tervei.
A senki telke Aradon.
Horvátok a Házban.
Tarkaságok.

Akadémiásdi.

Arad, február 4.

„Hogy a kulturpalota évente harmincezer, ötvenezer koronákba kerül, azt még megbeszéljük; azt, hogy unalmassá válik, soha”. (Egy kávéházi bölcs mondásából.)

Rettentően léha egy aforizma ez; majdnem olyan, mint a francia közmondás, a mely körülbelül így fordítható magyarra: „Tudom, hogy becsapnak; de legalább mulattat az ügy.” Mindennél, a kultura szent ügyénél, a klasszicizmus elegyes megnyilatkozásainál, a tudományok kultuszánál többre tartani azt, a mi szórakoztat; — olyan súlyedése ez az erkölcsöknek, olyan elfajulása ez a közizlésnek, hogy a kifejtése megérdemelné egy Kölcsey-egyesületi pályadíjat.

Mert ez a lelegelevenebb, legujabb fordulata a kulturpalota alatti tevékenységnek. A mikor az Akadémia

is beismeri a pályadíjak csődjét, amelyekből nincs haszna az alapítóknak, nincs gyönyörűsége a publikumnak, de egyformán bosszúságot okoznak azok a pályázóknak és a pályabíráknak, — a Kölcsey-egyesület, mint reformot, akkor teregeti ki a pályadíjakat. De az Akadémiának muszáj pályadíjakat kitűzni, mert Akadémiának született; mért akar tehát Akadémia lenni a Kölcsey-egyesület, a mikor sokkal szebb hivatása van ennél?

És a pályadíjakon kívül, mintha egyebekben is Akadémiát játszana. Elhisszük, hogy távol áll tőle az a góg, amely az Akadémiát jellemzi, nem törődve a közönséggel, közvéleménnyel, népszerűséggel, művelvén a tudományoknak minél elvontabb ágait és részleteit maguknak az akadémikusoknak, sőt maguknak az elolvasatlan akadémiai füzeteknek és kiadványoknak kedvéért. De előbb-utóbb olyan színe lesz neki. A természettudományok kultuszának címén lehoznak tiszteletreméltó, kiváló nevű tudósokat, akiket ép azért nem tud megérteni a publikum, vagy ha már megért, azért nem tud mellettük fölmelegedni, mert a szakmájukban elsőrangúak. És igazi tudóstól kívánni se lehet, hogy népszerűek legyenek, — ha kívánnák tőlük, nem is tudnának. A publikum pedig nem röstelheti, hogy laikus, mert ha nem lenne laikus, akkor nem kellene a részére fölolvadásokat tartani.

A Kölcsey-egyesület magánügye lenne ez, a melyet csak az egyesület tagjainak, az évi jelentéshez való hozzászólásként, lehetne bolygatni, ha a Kölcsey-egyesületnek nem adta volna a város a drága, finom kulturpalotát. Adta bizonyára nem azért, hogy a vidéken is legyenek Akadémiák, (hiszen, ha szabadna hangosan mondani, az az egy is fölösleges lenne, a melyet Budapesten tartanak fenn a nemzeti reprezentálás okából) hanem adta, hogy gyönyörűsége legyen benne mindenkinék, a ki a szellemi szolgáltatásaihoz hozzáférhet. És itt kell valamit nyitlan elmondani. Azok, a kik életüket a tudomány általános, vagy speciális művelésének szentelhetik, igen kevesen vannak közöttünk. Igen szép lehet ez, olyan boldog sors, a minőt Bonnard Sylvester életében irt meg a francia regényíró. A legtöbben befogott, rá nem érő emberek vagyunk a városban. A ráérők, a szellemi élvezetekhez hozzájutók: az asszonyaink, a leányaink, az ifjaink és egy kis töredéke a férfiaknak. Mindezeknek a tudományt, sőt az irodalmat is kedves adjusztálással, cukorral hintve lehet és kell is beadni; és akkor is módjával, ügyesen.

Ez az első dolga a Kölcsey-egyesületnek, a közönség szórakoztatása, ha nem is kabaréval, de mindenesetre úgy, hogy azt lekösse, vonzza. Mert mi haszon lenne az olyan, abszolút értékű természettudományi előadások-

Kirándulás a tanyáról.

Irta: Hevesi József.

I.

Paskál Gerő azt hitte, hogy hallucinál. Nyitott tenyerével egészen előregyűrte a fülét és mereven kitágult szemekkel, szinte bambán kérdezte a feleségétől:

— Mi az? Mit mondtál, szívem?

Az asszony pedig a legbravurosabban színlelt szigorúsággal válaszolt:

— Elég világosan beszéltem. Hamarosan le kell menned, le kell mennünk a Rivierára. Te olyan ideges vagy egy idő óta és olyan lobbánékony, ingerült, hogy nem halaszthatjuk tovább. Ezt mondta a doktor is. Ki kell zökkenned a rendes kerékvágásból.

— Bizony ez jó lesz. Aztán meg neked sem fog megártani, szívem, egy ilyen kis kiruccanás. Egy idő óta nagyon is pápista színű vagy. Meglásd, ott leán, délen, milyen hamar szint kapsz. Okos ember az a doktor.

— Persze, mert neked mindig mehetned van.

— Mindig? — szörnyűködött a férj. — Husz esztendő óta ki sem mozdultam a tanyáról!

— De mindig szerettél volna. Egyet azonban most is jegyezz meg magadnak, Gerő, és pedig, hogy ezuttal is csak abban az esetben szánom magamat erre az utazásra, ha szentül megígéred nekem, hogy az, a mi akkor történt mikor utoljára lenn jártunk...

— Husz év előtt!
— Mindegy! Hiszen emlékszel rá: az a vörös némbor.

Paskál Gerő türelmetlenül dobbantott a lábával:

— Még ma sem felejtetted el?

— Soha! La dame avec des cheveux carotte, ahogy mindenki hívta. De most már föltételezem, hogy véniségedre megjött az eszed és holmi lánghaju fille de marbre-ok iránt nem fogsz...

A férj nevetve szakította félbe:

— Hát, kis öreg, érdemes még én reám féltékenykedni? Hiszen én már olyan décaté vagyok, olyan degommé, nem igaz?

Meg akarta cirógatni az asszony arcát. De ő nagysága hirtelen elkapta.

— Eh, ti férfiak csapodárok vagytok mind, még ha olyan öregek vagytok is, hogy a hamut mamunak mondjátok. Egy asszony ha rátok néz, hát craque!

— No, ne tréfálj, szívem. Meglásd, nagyon jól érezzük mi majd magunkat a gyönyörű Rivierán.

— És hogy pukkadnak majd Tuzokék, ha ott lenn találkozunk velük.

— Mi az?! — kérdezte Paskál Gerő meglepetve. — Hát Tuzokék is lenn lesznek?

— Már lenn is vannak. Képzeld csak, már lenn is vannak. Nem szemtelenség ez? Mit szólsz hozzá? Ilyen népség! És a Rivierára mennek! Azért is ott leszünk mi is!

Paskál Gerő nagyot nyelt. Most már tudta, hányat ütött az óra. Most már tudta, hogy ezt az egész Riviera-utazást ő tulajdonképpen nem az idegességének, nem a doktorának, hanem minden kétséget kizáróan az ő birtokos, szomszédjának, Tuzokéknak köszönheti, akiket a felesége le akart tromfolni.

Nagyot nyelt és diplomatikusan átsiklott az asszonyi gyarlóságnak eme kicsinyes motívumán.

II.

Le haute gomme... ez volt tulajdonképpen Paskál Gerő világa. A ragyogó élet és csillogó elegancia. Ebben a színes, előkelő milióban folyt le az ő egész ifjúsága. És ez az ifjúság egészen negyven éves koráig tartott. Künn élt a külföldön. Párisban. Környezete a becarrisme, a leguribb elegancia jegyében állott. Ő maga igazi petit crevé volt, a társaság egyik legdéldegeltebb tagja. Nők lionja. Kalandjairól, szerencséséről szeltében beszéltek. És nem volt olyan femme gobaute, akivel az ő nevét kapcsolatba ne hozták volna.

És ez a gaule-bon-temps, ez a vidám fickó, egy szép napon elhagyta Párist, elhagyta az acaciast, ahová vidám társaságban naponta kilovagolt, elhagyta a parkettet, ahol ünnepezték és nem látta őt többé le ha, mint ahogy ezeket a köröket nevezik.

Eltűnt a nagy grouillis-grouillot-ból, a grande monde nyüzsgő zajából és visszakerült félvad hazájába, egy nyírvidéki tanyára — földet turni.

ból, ha azokról lassanként teljesen elfogy a publikum. A bibliával szolván, — hogy a Kölcsey-egyesülethez illően komolyak legyünk egy percre: — hiába a legnemesebb mag, ha az szomszjas földbe nem jut?

Az újságíró-gyakorlat egyik igazsága az, hogy a legjobb újságíró sohase tudja, mi kell a közönségnek, csak az olyan újságíró, aki a közönségben él és a közönség izlését, fölfogását meg tudja figyelni és az újságcsinálásban ahhoz alkalmazkodik. A Kölcsey-egyesület derék öregjei, telve léleknesemítő, tudományt terjesztő szándékokkal, a maguk szűk körében élnek és nem ismerik a nagyközönség gusztusát, hangulatait, vágyódásait és kedvteléseit. Ha egy kissé ebben puhatólnának, talán más programra jutnának és nem tekintenék korszakos alkotásnak azt a tervet, hogy az Öthalom történelmi titkainak és hagyományainak földelítésére pályadíjat tűznek ki.

A kerületi beosztás bizottsági tárgyalása. Budapestről jelentik: A képviselőház közigazgatási bizottsága ma este hat órakor ülést tartott. Mivel *Khuen-Héderváry* Károly gróf, a bizottság elnöke, még beteg és nem jelenhet meg sem a képviselőházban, sem a bizottságban és így az ülésen *Beöthy* Lászlót választották a bizottság alelnökévé. A bizottság elfatározta, hogy a választókerületek beosztásáról szóló javaslat tárgyalását pénteken délután öt órakor kezdik meg és annak előadójaul *Rakovszky* Ivánt választották.

Összeférhetetlen képviselők. Budapestről jelentik: A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága ma délután ülést tartott, melyen *Bakó* József képviselőnek önmaga ellen tett bejelentését tárgyalták. A bizottság, miután képviselő önmaga ellen bejelentést nem tehet, az ügyet beszüntette. *Héderváry* Lehelnek *Mándy* Samu elleni összeférhetlenségi ügyében folyó hó tizenegyedikén délután hat órára tüzték ki a folytatólagos tárgyalást. *Török* Kálmán elleni bejelentést február huszonötödikén tárgyalják, előadó *Falcione* Árpád lesz.

Hát bizony nagy ugrás volt, de beletörődött lassacskán, évek lezajlásával. Megfelegedett. Egy rokonát vette el és az egykori híres világi, a kiért a haute bicherie minden egyes számottevő szépsége versenyzett, rure paterna, marhákat tenyésztett, és a mezei élet csöndes és sokszor istállószerű idilljével kellett hogy beérje.

De ő igen szépen beleléte magát az ősi foglalkozásba, különösen miután egy ízben *Monte-Carlóban* egy szép leány vörös hajának lángjánál megegette magát.

És husz esztendeig nélkülözte a belle petitek világát, ő, a kit mindenki a legnagyobb denicheur de fauvettes-nek, a legveszedelmebb szoknyavadásznak ismert.

Mert hát az asszony is keményen tartotta őt.

Most azonban, hogy a zord magányból ime megint visszapottyant abba a világba, melyről az aranykalászkok zizegése mellett sem tudott megfelejtkezni, egyszerre föllobbantak lelkében a szunyókáló lángok és régi emlékek csiklandó érzései bizsergettek a vérében.

Szinte elfelejtkezett a vállaira nehezkedő hatvannégy esztendőkről és a lelkében pajkos kis nóták trilláltak. Még a legénykorából valók:

Tu vas. tous les matins
Autre part, c'est certain,
Que dans les magasins!
J'veux vas, morbleu!
Que tu m'prenn's pour un bleu!

Horvátok a Házban.

(A képviselőház ülése.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, február 4.

Hosszu idő óta megint horvát szótól volt hangozó a képviselőház jobboldali folyosója és az ülésteremben megint elhangzott a fájdalmas emlékü *Visoki Sabore*. Ma azonban a béke hangja esendült ki a horvát beszédből. Az a harmincegy, jobbra bokátverő *Ferenc József*-kabátba öltözött horvát delegátus, csupa boldog mosolygás és barátság. Szerény hajlongással üdvözlök régi ismerőseiket, majd egy fülkébe vonulva kezdenek tanácskozni rejtelmes suttogással. Bár beszélhetnének hangosan is, az ő titkaikat itt senki sem leshetné el.

Az ellenzéki folyosó teljesen néptelen. Az ellenzéki pártok tegnap azt határozták, hogy ha bejönnek, majd csak fontos okból fognak bejönni ismét a Házba. A vasúti pragmatika pedig, a melynek gyökérszála a koalíciós kormányzásba nyulik vissza és a mely ellen elég hevesen agitálnak, úgy látszik, egyelőre nem tartozik e fontosabb jelentőségű alkalmak közé. A munkapárt részéről mintegy hetven-nyolcvan képviselő volt jelen.

(A vasutas pragmatika.)

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegy órakor nyitja meg az ülést. Az elnöki irományok előterjesztése után

Dobieczy Sándor előadó ismerteti a vasúti szolgálati pragmatika főbb rendelkezéseit és a közlekedési bizottság nevében elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Jakabffy Elemér előadó az igazságügyi bizottság nevében ajánlja elfogadásra a javaslatot.

Az előadók után *Hreljanovics* Guidó horvát képviselő állott föl szólásra és egy bevezető horvát nyelvű mondat után a pragmatikát helyeslő deklarációt terjesztette elő. Beszédében lelkes szavakkal emlékezett meg *Tisza* érdemeiről a horvát béke tekintetében. *Tisza* István gróf nevének említésekor a horvátok zajosan éljeneztek.

(A miniszterelnök beszéde.)

Tisza István gróf miniszterelnök mindenekelőtt hazafias örömeinek ad kifejezést amiatt, hogy Horvátország kiküldötteit itt a közös munkásság területén újból teljes számban együtt

látja és hogy a most fölolvastott nyilatkozatban a két testvéremzet viszonyát rendező kiegyezési törvényhez való ragaszkodás oly nyílt és határozott kifejezésre jut. Ezen az alapon mindig meg fogjuk érteni egymást.

Pár szóval megemlékezik arról is, hogy e fontos törvényjavaslat tárgyalásánál az ellenzék nem jelent meg a Házban. *Apponyi* Albert gróf tegnap azt mondta beszédében, hogy az ellenzék meg fog jelenni a Házban, ha erre valami nagy ok lesz. Ugy látszik, nagy ok volt a megjelenésre *Bethlen* István gróf interpellációja, de nem volt elég nagy ok se a létszámmelés, se a vasúti pragmatika. *Apponyi* azt mondotta, hogy csak akkor fogja a vasutasok megsértett jogát védelmezni, ha majd sikerül a mai rendszert megbuktatni. Ez annyit jelent, hogy az ellenzék csak akkor lép majd akcióra, ha a mai többség esetleg a választáson megbukik, vagy ha bizonyos felsőbb hatalmakhoz intézett buzgó imáinknak sikere lesz. (Derűtség.) A parlamenti működés teréről való visszahuzódás végtelenül kényelmes arra, hogy elbujjanak minden oly kérdés megújítása elől, amelyeknél nagyon is tanácsos az ellenzékre nézve, hogy kerüljék a vitának ő ellenük is irányuló kellemetlenségeit. Sokkal kényelmesebb elbujni a spanyolfalak mögé és az ellenzéki sajtónak az igazmondás terén nem nagyon skrupulózus munkásaira bízni a támadásokat. Abból a tényből, hogy az ellenzék nincs itt most jelen, megnyugvást meríthet a közvélemény, hogy nem olyan nagy veszedelem még sem ez a törvényjavaslat és a horvátok is látják, hogy az ellenzék is helyesli alapszabályát véve a kormány politikáját és ha egyszer az ellenzék kormányra jutna, nem tenné kockára e megállapodást.

(Elfogadják a javaslatot.)

Sönkéz Sándor: A vasúti tisztviselők helyzetének javítását sürgeti. A fegyelmi szabályzatot túlságosan szigorúnak találja.

Harkányi János: A vasutasok legutóbbi fegyelmi szabályzata a vasúti sztrájk hatása alatt lépett életbe és az erélyesebb rendszabályokat ez a kivételes állapot hozta magával. Gondja lesz rá, hogy enyhítsék a súlyosnak tartott fegyelmi szabályzatot. Arra is törekedni fog a jövőben, hogy a vasúti tisztviselők ne csak a ranglétrán haladjanak előre, hanem hogy egyes tehetséges és kitűnő tisztviselők soron kívül is előléphessenek. (Helyeslés.)

Neugeborn Emil figyelmezteti a minisztert a sok vasúti balesetre. A statisztika kimutatta, hogy ezekben a balesetekben lényeges szerepe van az alkoholizmusnak. Indítványozza, hogy a vasúti tisztviselőket hat órával a szolgálat megkezdése előtt tiltsák el az alkoholtól

Tyűh, milyen szépenek találta itt megint az életet, ebben a parfümös, asszonykacagásos, selyemtől zizegő világban.

III.

Paskálné ő nagysága szintén nagyon jól érezte magát ebben az azur világban. Érdekelte, magával ragadta őt minden. A bűbájosan szép vidék (Istennek eme legszebb képes albuma), a tavaszi pazarlásban viruló természet, a gazdag, előkelő, örökké kacagó emberek, a nők csudás, merész és mesés toalettjei, a színházak, a mozik, a ragyogó mulatóhelyek és a Riviera legfőbb ingere, áldása és átka egyaránt: a monte-carlói kaszinó.

Hát a játék bilincsvető ördöge a karmai közé kerítette ezt a falasi, tanyai, takarékos asszonykát is, a ki otthon ugyancsak megforgatott minden koronát, mielőtt elköltötte volna, holott itt még attól sem riadt vissza, hogy aranyokkal hizlalja a kincsekre szomszjas roulette-molochot.

Azt megjósolta neki otthon az ura, hogy ezen a helyen elveszti majd pápista-színét, de hogy az asszony a nagy művészettel összezsugorított pénzét is elveszti majd itt, ezt ő maga sem hitte volna.

Csodálatos azonban, hogy az asszony nem igen vette a szívére, d'être a bonnée au Guignon, ahogy itt a szerencsétlen játékosokat nevezik. Neki nagy elégtételt nyújtott, hogy *Tuzokékkal* találkozott *Nizzában*, az angol promenádon és *Tuzokné* nagy szemeket meresztve köszöntötte őt a messze távolból.

Aztán meg kedvet talált a sok szórakozásban is, amiben otthon bizony vajmi kevés része volt.

Paskál Gerő nagyon figyelmes volt az élete párjával és a két tanyai öreg pompásan érezte magát a mulatságok forgatagában.

Az asszony igazán meg volt elégedve a férjével és sok szabadságot engedett neki. Hiszen nem is állott módjában a férjével sokat törődni, annyira lekötötte őt magát az aranyborjú. Ha csak tehetné, a kaszinóba ment. s játszott. Változó szerencsével. Bizony sokszor bánatosan nézte, hogy sópri be a croupier egy-egy libáját, meg pulykáját. Mert valahányszor egy tétet felrakott, mindig úgy érezte, mintha egy saját nevelésű baromfiját tette volna egy szápra. Mintha a nagy fehér ezüstpénzek gágnának és hápognának ott a zöld posztón. Mert hiszen ami játékpénze volt, azt mind saját nevelésű libákért, tyukokért, pulykákért kapta.

Milyen keserves dolog volt egy ilyen kis baromfit fölnevelni, lesni, amíg az a tojásból kibúvik, aztán hogy nevelkedik nagyra a tarlón, óvni minden bajtól, míg végre eladhatta és pénzt kapott érte. Itt pedig egyetlenegy golyópergetéssel elvitte őket a nagy *Kánya*, melynek roulette a neve.

Pedig elvitte. Mind, mind elvitte.

Egy napon azon vette észre magát, hogy teljesen de l'F van, a mintitt a letört ablakokat nevezik. Minden pénze eluszott.

Boszusan hagyta ott a játékasztalt és indult kifelé a forró levegőjű szobákból.

s a fegyelmi szabályokat ilyen irányban egészítsék ki.

Harkányi János báró: Teljes mértékben méltányolja Neugeborn indítványát, de nem fogadhatja el, mert a vasuti alkalmazottak ezt méltán néznek vexálásnak. Különben ezen a téren már nagy előhaladás történt. Az ittas vasuti alkalmazott ellen fegyelmit indítanak s a szabályzat megkívánja a józan életmódot minden hivatalnoktól.

A miniszter szavai után a munkapárt elvette Neugeborn indítványát.

Ezután pontonként elfogadta a többség részleteiben is a javaslatot.

Egy órákor teljesen elkészült a Ház munkájával. Holnap harmadszori olvasásban is elfogadják a javaslatot. A napirend további pontja a gazdasági bizottság jelentése a Házban esetleges szükséges változásokról. Egy óra után és véget ért.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A katolikus kör liceumi előadásában, melyeket a kör az országos szabadoktatási tanács közreműködésével rendez, ma tartotta felolvasásai közül az utolsót, amelyen Szekeres László dr. főreáliskolai tanár tartott érdekes értekezést a halhatatlanságról. Művészi érzékkel, mélyen filozófikus gondolkodással beszélt, minden pillanatban elárulva a nagy szakavatottságot. Stílusos szépségekben is kifogyhatatlan volt, ügyesen párosítva a filozófia argumentumait a szép formával. Előadása mindvégig lebilincselve tartotta a szépszámú előkelő közönséget, amely mindig a legnagyobb érdeklődéssel hallgatja a fiatal tanár előadásait.

(*) Uj esperanto nyelvtanfolyamok. Az Országos Magyar Esperanto Egyesület Aradi Csoportja február 5-én csütörtökön délután 6 órákor nyitja meg a Lyceum földszinti tantermében (Bejárat a Petőfi utcai kapun) új tanfolyamát, melyre jelentkezőket már most elfogad a tanfolyam vezetője, Végh Endre dr. máv. titkár (üzletvezetőség.) Tanórák hetenként kétszer, hétfőn és csütörtökön d. u. 6 órától 7 óráig tartanak. Tandíj az egész tanfolyamon 5 korona. Akik azonban belépnek az egyesület

És ime milyen meglepetés várt reá!

Egy kis fülkében, a zöldbőrös pamlagon a férjét pillantotta meg, a ki nem volt egyedül. Épenséggel nem volt egyedül. Sőt! Egy nő ült mellette, a ki igazán nagyon barátságos volt Paskál Gerő urhoz. Olyan nyájasan, bizalmasan beszélgetett vele, nevetett rája, simogatta meg a kezét, hogy azt mindenki másnak gyönyörűség lett volna nézni. Mindenki másnak, csak épen Paskál Gerőnének nem!

Csak nézte, nézte ezt az idült és különben is osalára álló kedve még jobban kifordult az igából.

Hát még mikor azt kellett látnia, hogy az ő gugo-férje a pénótárájába nyult és egy bankjegyet nyújt át annak a... annak a...

Hopp, no nézd csak, hisz az ott egy vörös nő! Hiszen az ott az a bizonyos vörös nő!... Az a husz év előtti!... La dame avec des cheveux carotte!...

Mint a fergeg perdült eléjük ő nagysága és Paskál Gerő le volt sujtva, le volt sujtva...

Csak hebegni tudott és zavartan nézte a kijáratot.

IV.

Már másnap utaztak haza.

Es Paskál Gerő a nyirvidéki tanyán megint álmódoszatott a haute gomme ról, az előkelő világról, melynek olyan vöröshaju tünderei vannak.

Paskál Gerőné pedig ujja kezdte nevelni a csirkéket, a libákat, meg a pulykákat, melyeket — hajh! — a croupier olyan rideg kegyetlenséggel sepert bele a roulette-moloch gyomrába.

tagjainak sorába (tagsági díj évi 6 korona): azok a tanfolyamot tandíjmentesen látogathatják.

(*) Szabadliceum. Zimmermann Károly dr. szabadliceumi előadásait 6-án pénteken délután 5 órákor és 10-én kedden délután 5 órákor tartja meg. Biró Sándor a modern francia irodalomról, Kara Győző a francia forradalomról jövő héten kezdik meg előadásait. Jegyek, melyek az összes előadásokra érvényesek egy koronáért a pénztárnál válthatók.

A munkapárt és a horvát képviselők.

— Tisza István gróf ünneplése. —
Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, február 4.

A képviselőház ülése után a horvát képviselők a miniszterelnök fogadószobájában tisztelegtek Tisza István grófnál. A képviselők élénk zsviú kiáltásai között Mazsurics Dogosz-láv a következő beszéddel üdvözölte a miniszterelnököt:

— A horvát képviselők nevében van szerencsém Excellenciátudat üdvözölni akkor, amidőn beléptünk e Házba. Talán szabad ez alkalomkor ama reményünknek kifejezést adnunk, hogy az a mű, amelyet a Ház falain kívül kezdtünk meg, a Házon belül befejezést fog nyerni, akkor a magyarok és a horvátok között a jó viszony állandóvá fog válni. Üdvözöljük Excellenciátudat, mint annak a nagy műnek kezdeményezőjét és reméljük, hogy mindenki megelégedésére befejezést fog az nyerni azon idő alatt, míg Excellenciátud az ügyeket vezeti.

Élénk zsviú fogadta a képviselő szavait, melyekre Tisza István gróf a következőképen válaszolt:

— Uraim, talán szabad mondanom: tisztelt barátaim, üdvözöllek benneteket teljes kollégialis melegséggel, mint annak a nagy ügynek munkásait, amelynek szolgálatába állottatok. Megmutattam a feltételeket, amelyek mellett az ügyet közös munkával, a közjó érdekében előmozdítjuk és megmondtam nektek kezdetűl fogva, hogy bizalommal viseltetem irántatok és remélem, hogy a ti bizalmatokat is meg tudom majd nyerni. Bizom abban, hogy mindenkor meg fogjuk érteni egymást, mint olyan férfiak, akik a nagy ügy szolgálatában közösen dolgoznak. Kérem a ti barátságokat és ajánlom magam jóindulatotokba.

A miniszterelnök szavait a horvát képviselők lelkes zsviú kiáltásokkal fogadták, ezután pedig Tisza István gróf barátságosan elbeszélgetett a képviselőkkel. Este nyolc órákor a horvát képviselők megjelentek a nemzetközi munkapárt körhelyiségében, ahol Tisza István gróf, a kabinet tagjai, a párt elnöksége, Beóthy Pál, számos államtitkár, a pártnak főrendiházi és képviselőházi tagjai nagy számban jelentek meg. Itt Rajcsics báró magyar nyelven a következőket mondta:

— Horvát kollégáimmal együtt megjelentünk, hogy tiszteletünket tegyük és bemutatkozzunk abban a reményben, hogy szívesen fognak fogadni.

Vojnich István báró, a párt alelnöke válaszolt az üdvözölő szavakra, majd Pejacsovic Tivadár gróf egyenként bemutatta a horvát képviselőket a párt tagjainak. A horvátok még hosszú ideig a pártkörben maradtak s innen a Hungária-szállóba vonultak, ahol résztvettek a munkapárt szokásos heti vacsoráján.

A feleséggyilkos csendőrhadnagy szerelme. (Érdekes tanuvallomás Porzsozt Ziziről.) Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 4.

Néhány nap előtt bőséges kivonatban közölte az Aradi Közlöny a feleséggyilkos volt esendőrhadnagynak: Donó Árpádnak a vizsgálati fogságban irt emlékiratát, amely a szerencsétlen véget ért Porzsozt Zsuzsánna szerelmével, életével foglalkozik. Az emlékiratban a volt esendőrtiszt tanukra hivatkozik, akik a megölt asszony bűnös, szenvedélyes vérmérséklétéről bizonyosságot adhatnak.

A tanuk sorába tartozik Papolcsi Gézáne kolozsvári urinő is, akinél Donó későbbi feleségével megismerkedett. Papolcsiné, akit most kihallgattattott ebben az ügyben az aradi vizsgálóbíró, így mondta el azt, amit Porzsozt Zizinek, Donó iránt írt és azt megelőző szerelméről tud.

— Donó rámvonatkozó és a kolozsvári találkozást részletező vallomásában és írásában — mondotta Papolcsiné — tévedések vannak. Porzsozt Zsuzsánával én közelebbi ismeretségben nem voltam soha. Fivére, Porzsozt Kálmán orvos, akkor még csak orvosnövendék, nálam lakott a Monostori-ut 41. szám alatti lakáson. Porzsozt Zsuzsánna, mint abrudbányai tanítónő, hetekig feküdt a kolozsvári kórházban és innen kikerülve három napig nálam lakott. Aztán átment Kolozsra, de egy nap múlva, a nevezetes vasárnapon visszaérkezett Kolozsvárra s engem újra felkeresett.

— Donóval személyes ismeretségben soha sem voltam. Egy alkalommal nagyobb társasággal beszélgettem az utcán, hirtelen megfordultam és Donó majdnem beléműtközött. „Pardon” — mondotta — tisztelgésre emelte a kezét s azóta állandóan köszönt nekem.

— Az említett vasárnap délutánján Porzsozt Zsuzsánna moziba hívott és én rá is álltam, hogy elmegyek vele az Urániába. Utközben folyton Malle hadnagyról beszélt, aki örülten szerelmes s akit ő vőlegényének is nevezett. Kérdezte tőlem, nem ismerem-e valami katonatisztet, aki Malle tartózkodási helyéről informálhatná. Ekkor történetesen szembe jött velünk Donó. Én azután megszólítottam Donót, adott is valami felvilágosítást, majd csatlakozott hozzánk, elkísért az Urániáig s még meg is várta, amíg az előadásnak vége volt.

— Hazafelé menet ostromolni kezdett bennünket, hogy menjünk vele zenés kávéházba. Én tiltakoztam ez ellen, Porzsozt Zsuzsánna azonban már hajlott volna rá. Nagy nehezen rávettek, hogy menjek be egy egyszerű vacsorára a Zajzon-kertbe. Donó azonban olyan előkelő vacsorát rendelt, hogy a szerény vendéglő nem tudta kiszolgálni. Ezután eltávoztunk, hazaértünk s Donó ismét csak könyörgött, hogy kávéházba kísérjem el őket. Én hallani sem akartam erről (az tehát, hogy pezsgőttem volna velük, hazugság) ennek ellenére Porzsozt Zsuzsánna mégis együtt maradt Donóval. Mint mondotta, rövid sétára mennek. Én megbotránkozva beszéltem otthon, miféle leány lehet ez, aki egy ismeretlen fiatalemberrel este sétálni megy. Azóta nem is láttam a tanítónőt. Donóval még egyszer találkoztam, két hét múlva és megkérdeztem tőle, mi van a leánnyal. Ő elpirult, kitért az egyenes válasz alól. Ennyi amit tudok a Donó hadnagyról.

Harc a főherceg örökségéért.

— A Walburg család póre. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bécs, február 4.

A bécsi parlamentben a minap interpelláció hangzott el a Walburgok dolgában és a bécsi bíróságok előtt pör folyik, a melyet a Wallburgok Ernő királyi herceg hagyatéka ellen indítottak. A királyi herceg fiai és unokái több mint negyven év óta a legnagyobb nyomorban vannak és eddig több ízben hasztalanul próbálták meg, hogy igazukhoz jussanak.

Ernő királyi herceg sok éven át távol élt, Laibachban és ott, mint ismeretes 1858-ban feleségül vette a magyar származású Skublies Laurát. Az esketést Samejz József helyőrségi káplán végezte; tanu volt Henrik királyi herceg, Ernő herceg legfiatalabb testvére és ennek komornyikja. A menyasszonyt mint Wallburg bárónőt irták be az esketési könyvbe.

Ebből a titkos házasságból, amely Wallburg bárónőnek 1865-ben elkövetkezett haláláig a legboldogabb volt, négy gyermek származott. Eleinte törődött még a gyermekekkel, de később nem sokat gondolt rájuk.

Ernő főherceget, akit beteg és gyöngye akaratú testvérenek, Rajner királyi hercegnek indítványára 1872-ben gondnokság alá helyezték. Még huszonkét évig él, meglehetősen elhagyatva, testileg teljesen megtörve és 1899. április 4-én meghalt Arkóban.

Szimicsné és Wallburg Ernő báró egymásután indították a pörökét évekkel ezelőtt a főherceg halála után az örökségért. Huszonöt millió koronára tartották igényt a Wallburg testvérek. Az eddigi pörök azonban csak erkölcsi igazságot szolgáltatottak a testvéreknek: anyagi segítséget, a mire olyan nagy szükségük volna, egyik pör sem nyújtott. Kihallgatottak többek között egy nyolcvannégy éves papot, annak a tábori lelkésznek a testvérét, aki annak idején több mint ötven esztendeje elvégezte a titkos esketést.

A bíróság elé kerültek azonkívül bizalmas természetű levelek, a főhercegnek leányához intézett levelei, amelyekben valósággal szenzációs részletek voltak olvashatók. Arkóból például hat héttel halála előtt így irt a királyi herceg a leányának:

— Ma egész nyíltan akarok beszélni veled és nem akarok nagyon szigorú lenni öreg apáddal ennek a levélnek elolvasása után, a melyet csak az irántad való szeretet diktál, legkedvesebb gyermekem. Mindebből látnod kellett azt a nehéz lelki harcot, a mely viharzik bennem. Hiszen tudod ezt korábbi leveleimből. Nehezen írok olyan dolgokról, amelyek közleléről érintenek és rosszul esnek nekem. Érzem azonkívül, hogy nemsokára végem lesz. De most már nem halaszthatom tovább szegény nemes anyáddal való házasságom kérdését. Halálom után, de csak akkor, menj Laibachba. Az illető ott valamennyiünknek jó barátja volt és az is marad. Az ő közbenjárására teljesítette az ő bátyja az esketést; többet nem lehet és nem szabad mondanom, köt az eskü, amelyet a legkeservesebb szükségemben preseltek ki belőlem. Gondoskodtam rólatok, megkértem végrendeletemben a mi áldott jó császárunkat, hogy legkegyesebben viselje gondotokat és legkegyelmesebben juttason benneteket a vagyon rátok eső részéhez. Ha akadályokat akarnak gördíteni utadba, magad jelentkezzél kihallgatásra és ad át a mi jó és nemes császárunknak ezt a levelet.

A többit megteszi a végrendeletem, amelyhez mellékeltem a császárhoz intézett levelemet azzal a kéréssel, hogy gondoljon rátok. Gazdag jutalmat fogtok kapni minden kiállott szenvedésért. Annak, hogy a mi jó császárunknak tudomása van rólatok, szegény gyerekekről, Dobner parancsnok tudja a legjobb bizonyítékát adni, aki annak idején, beszélt a dolgokban a császárral és ezt most is hajlandó lesz igazolni. Akkor mindegyikötök számára pénzalapot tettek félre, de sajnos... dobog a szívem, ha minden eszembe jut és mindennel szemben tehetetlenek érzem magam. És az a becsületszó, amely megköt!... Köszönetet mondok neked mindenért, ami voltál nekem, minden szeretetért, amellyel megajándékoztál. Tartsd meg áldott jó emlékedben a te hűséges öreg édesapádat.

Hogy ezek a gyermekek valóban az elköltözött Ernő királyi herceg gyermekei és hogy csakugyan a királyi hercegnek Wallburg bárónővel kötött házasságából származnak, kétségtelen. Ezt azonban azért nehéz törvény szerint igazolni, mert a legfontosabb okiratok nem állnak a rendelkezésükre.

Most Strachwitz gróftól Ernő főherceg volt kamarását kényszerítették a bécsi bíróság előtt, hogy eskü alatt valljon arról, amit a főherceg gyermekeiről és vagyonáról tud. A gróf elmondta, hogy a főherceg csakugyan leányának ismerte el Szimicsné.

Ezzel a vallomással ismét felesillan a reménység a főherceg nyomorgó gyermekei előtt és annál vehemensebben folytatják a pört.

MULATSÁGOK

(=) Francia királyi udvar pompáját varázsolja a kulturpalota színpadjára szombaton este a Polgári jótékony nőegylet. A ragyogó ünnep két teljesen különálló programot ad a közönségnek. A műsor első része a következő: 1. Ouverture, szerzette és az estélyen eldirigálja: Köpf Kálmán dr. 2. Beköszöntő. Írta: Krenner Miklós dr., elmondja: Persa Margit. 3. Haendl Larga, Schubert: Le Papillon, előadja: Szentiványi Stefánia hegedűművész, zongorán kíséri Kaletzky Vilma. 4. Mascagni: Ária a Parasztbecsületből. Mailland: Ária a Remete csengetyűjéből. Planquette: Román a Ripp-Rippből, éneklő: Sztojka Annus. 5. Verses monológ. Írta: Farkas Ferenc. Előadja: Issekutz Magda. 6. Bazin: La Ronde des Lutins. Fibich: Poeme. előadja Berger Károly hegedűművész. 7. Farkas Imrénének énekes daltéka, melyben Bing János, dr. Köpf Jánosné, Reicher László, Győző Alfréd szerepelnek. Harminc perc szünet után kezdődik a műsor színes, pompázatos látványosságú második szakasza, amelyet azzal kezdenek meg, hogy bevonul az udvar: Rónai Endre mint XV. Lajos, Zimmermann Karolyné mint madame Pompadour, Reicher László Mazarin jelmezében és a fényes diszkisérlet. Előttük kezdődik az udvari farsangi ünnep, amelynek egyes részletei: 1. „Felhívás táncra”. Táncolja: Bogdán Emmi—Dömötör László, Balla Hajnalka—Wassits János, Friedmann Irma—Petran György, Rózsa Magda—Papp László. 2. Bocharini Menuette. Táncolja: Bogdán Emmi, Borsos Nusi, Igaz Sári, Vince Böske, Sarlot Erzsi, Persa Tóni, Deniflőé Kató, Persa Böske. 3. Pavána de Medicis. Táncolja: Cselkó Juci, Cselkó Gizi, Koromzay Frigyesné, Wally Györgyné. 4. Bergerettes. Eredeti pástordalok a XVIII. századból. a) „Mond meg anyácskám, mi a szerelem”, b) Venez, agreable printemps, c) Gavotte. Vonós négyes kísérettel előadja Schór Gitta. A vonós négyesben részt vesz: I. hegedű Schór László, II. hegedű Szathmáry Károly József, mély hegedű Gardos Oszkár, esellő Unger Ernő. 5. Ga-

votte. Táncolja: Dr. Zimmermann Karolyné (Mné. Pompadour) és Rónai Endre (XV. Lajos). 6. Ifjúsági polka. Táncolják: Prekupás nővérek, Schannen nővérek, Róna Böske, Prolich Giza. Sziámi kigyótánc. Előadja: Dürr Augustus és Erdős Gy. 8. Fandango. Táncolják: Pucher Anna, Daikovits Olga és Csernovics Mimi. 9. Bergére. Táncolják: Persa Margit, Széll Edit, Wittmann Irén, Petőc Otelka, Hehs Baba, Klein Alice, Schmedt Róza, Binder Eliz.

(=) Közigazgatási tisztviselők mulatsága. A máriaradnai járás közigazgatási tisztviselői Salacz Gyuláné és ifj. Salacz Gyula urvédnöksége mellett febr. hó 14-én Máriaradnán, a Balizs-féle szállodában műkedvelői előadással egybekötött zártkörű táncestélyt rendeznek. A mulatság műsora a következő: Jubelouverture: Zongorán előadja: Vendrinszky Oszkárné, hegedűn kíséri: ifj. Moravetz Károly. Bekvartélyozás monológ előadja: Muzsaj Sándorné urnő. Mignon operából egy részlet: Éneklő: Dr. Berger Salamonné, zongorán kíséri: Vendrinszky Oszkárné. Fotografus. Bohózat, egy felvonásban. Szereplők: Tomutia Nuci, Labuda János, Vendrinszky Elza, Pfeilmayer Gyula.

(=) A művezetők országos szövetségének aradi egylete szombaton társasösszejevetelt rendezett a Millenium helyiségében. A táncmulatságon résztvettek. Asszonyok: Tumó Lajosné, Faragó Gyuláné, Kuszálék Ferencné, Géhl Karolyné, Gellényi Sándorné, Gellényi Róbertné, Orbán Ferencné, Wittmann Boldizsárné, Wittmann Antalné, Górhér Rezsóné, Kremmerer Antalné, Dévics Gyuláné, Borbély Jánosné, Schellenberg Ferencné, Jaklits Ferencné, Wenzler Jánosné, Faragó Józsefné, Blaskovits Lajosné, Benedek Ferencné, Sterhadt Imréné, Kondor Sándorné, Kiss Ernőné. Leányok: Tumó Irma, Faragó Irma, Schreirich Böske, Hajdu Piroška, Gellényi Idus, Jaklits Annus, Borbély Giza, Borbély Rózsika és Irma, Benedek Borbála, Wenzler Annus, Einvág Ilonka, Kondor Erzsike, Schellenberg Etelka.

(=) Az egyesült ujarad-zsigmondházi önkéntes tüzoltó testület 1914. évi január hó 31-én fényesen sikerült táncmulatságot rendezett, melyen a következő felülfizetéseket történtek: Báró Noposa Elek, őrgrof Pallavicini Alfréd 30—30 koronát, Hemmen János dr. 18 kor. 40 fillért, Ujarad és Vidéki Népbank 10 koronát, Birkenheuer Mihály dr., Lászlóffy István dr., Helz Antal dr. 8:40—8:40 koronát, Klug Ferenc 6 koronát, Mayer Ker. János, Foitsek Károly, Porcia Lajos gróf (Angyalkut), Herold Antal, Baumgartner Károly, Osenkey Károly, Netter Márton, Kiseztemiklós tüzoltó egylet, Ternajgó József dr., Felein Jakab, Kovacsics Agoston 5—5 koronát, Demet Hugo, Becker József 4—4 koronát, Tausz Henrik dr. 4 kor. 40 fillért, Pommersheim János, Neff Ferenc dr. 3:40—3:40 koronát, Hruzek Béla, Theis Miklós 3—3 koronát, Róth Mátyás 2 korona 40 fillért, Vojcsik Franciska, Wallinger József, Princz Fidé, Rigler Sándor, Hackel Ignác, Wagner Nándor, Schneider György 2—2 koronát, Michelbach György 1 kor. 80 fillért, Erdős Ignác, Lambert Miklós, Wagner Ferenc 1:40—1:40 koronát, Van der Venne Ferenc, Krieglleder N., Klein János, Kirsch József, Schork Ernő, Helfert Péter 1—1 koronát, Petule Jakab, Bauer József, Walty György, Gilbert János 80—80 fillért, Berthe Béla, Schramm József, Barys József, Jeck Miklós, Weisz József, Wahl György, Philipp Miklós, Zauner Miklós, Ballner N., N. N., N. N., N. N. 40—40 fillért. A nemeslelkű adományozóknak ezuton fejezi ki köszönetét Martini Mátyás tüzoltó parancsnok.

(=) Máriaradna önkéntes tüzoltóegylete február 8-án, a Balizs fele vendéglő termében, a zászlóalap javára, konfetti- és serpentine-szával egybekötött táncmulatságot rendez.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel nappal)	— 357
Szerkesztőség csak éjjel használható	
mellékállomás	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

A Kölcsey-egylet tervei.

(Irodalom helyett természettudomány. Kell-e évkönyv? — Különös pályadíjak.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 4.

A Kölcsey-egyesület február tizenegyedikén tartja közgyűlését és ennek előkészítésével foglalkozott ma délután az egyesület választmánya Varjassy Árpád kir. tan. elnöklésével a kulturpalota könyvtárhelyiségében. Az ülés elején Fényes Dezső alelnök indítványozta, hogy lépjen ki a Kölcsey-egyesület az Országos Közművelődési Egyesületből, mivel az egyesület beszüntette az analfabéta tanfolyamot és így elesik a kilátásba helyezett kétezer korona segélytől, tehát a Közművelődési Egyesületnek kár volna az évi ötven korona adóját fizetni.

Ezután Farkas József dr. ismertette a tegnapi tartott számvizsgáló bizottsági ülés jelentését. A Kölcsey egylet 1913 számadásainak, mint kitűnt, egyik pikantériája az, hogy a titkár számára mégis csak megállapítanak hatvan száz korona tiszteletdíjat, bárha a kulturpalotába költözés idején azzal okolták meg a személyi változásokat, hogy ezentul ilyen adminisztrációs költségek nem lesznek.

Negyszáz korona tiszteletdíjat állapítottak meg a pénztáros részére is, azonban ezt Fényes Dezső alelnök kifogásolta, mert nézete szerint a pénztáros nem töltötte be jól feladatát. Varjassy Árpád királyi tanácsos az elnöki székéből kelt Baross Dezső egyleti pénztáros védelmére és rámutatott arra, hogy a pénztárosnak bizonyos, az egyesület belső életében támasztott akadályok kedvét szegték.

Miután az egyesület eddigi ellenőre, Zima Tibor még az év elején lemondott helyébe Bérczi Odön tanítót jelölték, az ügyészi tisztre pedig Tolnai János dr.-t. A volt ügyésznek, Krenner Zoltán dr.-nak, aki Lippára költözik Aradról, jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. A választmányba új tagokul Justh Ferenc helyettes államvasuti üzletvezető, Matusik Márton tanár és Szemere Kálmán állomásfőnök kerülnek. A közgyűlést Széchenyi-ünnepel fogják egybekötni, amelyen Gál Jenő dr. műegyetemi tanár Széchenyiről emlékbeszédet tart és Berta Ilona, az Erzsébet-nőiskola igazgatónője szaval.

Fényes Dezső alelnök indítványára elhatározták, hogy a Kölcsey-egyesület belép a Természettudományi társulatba, mert ezzel eléri azt, hogy a társulat úgy mint már ezidén is tette, ingyen küld le jőnevű fizikusokat, hogy a Kölcsey egyletben előadást tartsanak. Az idén szerepelt előadók közül Eötvös Loránt bárót tiszteletbeli taggá választják meg halálából azért, mert negyszáz korona tiszteletdíját visszaadta a Kölcsey-egyletnek.

Varjassy Árpád királyi tanácsos azzal szeretné a Kölcsey-egylet és a tagok közti kapcsolatot szorosabbra fűzni, hogy ujjítsák föl az évkönyv-kiadást. Az évkönyv beszámolója a Kölcsey-egylet működéséről és közölné valamelyik érdekesebb, kiemelkedőbb előadást is.

— Nem osztom az elnök ur véleményét, — mondotta Krenner Miklós dr. — Az évkönyv vonzóbb része az egyesületben tartott érdekesebb előadás vagy felolvasás lenne, ilyen azonban nem igen szokott előfordulni. Az egyesületben idén jeles tudósok fordultak meg, de mindegyiktől csak annyit hallottunk, amiaz érdeklődők előtt jórészt régen ismeretes volt. Új, eredeti működést az egyesületben sehol nem látunk, különösen nem az új szellemű irodalmi alkotások téren. Széjjel kell tehát az egész városban nézni és segíteni kell azokat is, kik az egyesületen kívül fejtik ki irodalmi működésüket. De erre nem találok al-

kalmasnak az évkönyv formáját, hanem azt, hogy adja ki ezeknek munkáját az egyesület saját költségén és ajándékozza tagjainak.

A választmány nem döntött az évkönyv kérdéséről. Varjassy Árpád elnök azt a gondolatot vetette föl, hogy tüzzön ki az egyesület két száz-száz koronás pályadíjat és így módon nyújtson alkalmat az aradi íróknak, hogy kimutassák képességeiket. Két pályátélt is ajánlott mindjárt: az egyik a glogováci öt halom történetének megírása, a másik az, hogy milyen szerepe van a sajtónak a város közművelődésének irányításában.

Somogyi Gyula dr. nem hiszi, hogy száz koronáért valaki megkockáztatná Őthalom történetének sok kutatást igénylő munkáját, melyet különben is csak komoly tudósra bízhatnak, ki nem száz, de tizezer koronáért végezhetné el a nagy történelmi munkát. A másik témához Kovács Vince szolt hozzá és igen alkalmasnak találta, ha megírják, hogy a sajtó a kulturpalota felhasználását miként irányíthatja.

A választmány elhatározta a pályadíjak kitűzését, de a tétel megválasztását az irodalmi bizottságra bízta.

Az aradi vízvezeték

új zárgondnoka.

— Koromzay Frigyeszt nevezte ki a törvényszék. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 4.

Szathmáry Károly gépüzemigazgató halála óta betöltetlenül állt az aradi — évek óta pör alatt lévő — vízvezeték zárgondnoki tiszte, amelynek betöltése körül a város és a vízvezetési társaság érdekei kerültek szembe. Arad város érdekeit azonban Jegessy Károly dr. tiszti ügyész sikerrel képviselte és a törvényszék polgári tanácsa ma a város által javaslatba hozott szakembert nevezte ki zárgondnokká.

Mint ismeretes, a felperes Arad városa zárgondnokul Koromzay Frigyeszt az Acsev. műszaki igazgatóját ajánlotta, míg az alperes részvénytársaság nevében Mandl Vilmos dr. Simonffy Aladár ipariskolai tanárt vagy Finta Lajos királyi főmérnököt, az aradi folyammérnökség vezetőjét kérte kinevezni. Alperes jelöltjei kijelentették még a döntést megelőzőleg, hogy a zárgondnoki tisztelet évi 4000 korona honoráriumért hajlandók elfogadni, azonban a törvényszék nem találta ezt a szempontot döntőnek.

A törvényszék ugyanis Mészáros Dániel törvényszéki bíró referálása alapján ma zárgondnokká Koromzay Frigyeszt nevezte ki.

A végzés indokolása kimondja, hogy tekintve a zár alatt lévő vízművek közegészségi nagy jelentőségét, így kellett határozni. Ambar a zárt szenvedett részvénytársaság képviselője által följánlott szakemberek évi 4000 korona honoráriummal is megelégedtek volna. A bíróság ezt azonban nem vehette tekintetbe, mert a zárgondnoknak nemcsak gépészmérnöknek kell lennie, nemcsak szakembernek, hanem egyúttal jó kereskedőnek is, aki egy kiterjedt üzem vezetéséhez ért. Koromzay Frigyes ezeket a garanciákat oly mértékben bírja, hogy a zárgondnoki díjak nagysága tekintetbe nem jöhetett. Alperes előterjesztését azért sem lehetett figyelembe venni, mert az általa javaslatba hozott egyének oly állásban vannak ugyan, amely nagy szaktudást feltételez, de vízművek vezetésével soha sem foglalkoztak.

A végzés végül utasítja Török Dénes végrehajtót, hogy az új zárgondnokot a zár alá helyezett üzembe nyolc nap alatt vezesse be, továbbá Weis Lajos ideiglenes zárgondnokot, hogy az interregnum számadásait 30 napon belül mutassa be.

A senki telke Aradon.

(Bonyodalom a bolgár cukrász hagyatéka körül.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 4.

Az Aradon tartózkodó bolgárokról már nem egyszer kiderült, hogy többé-kevésbé vagyonos emberek. Az aradi törvényszéken most olyan hagyatéki eljárás folyik, amely szintén azt igazolja, hogy a bolgárok csakugyan vagyonhoz jutnak. Az 1913. év január elsején halt meg Aradon Anasztáz Janef bolgár cukorkakészítő, akit Aradon 17. esztendeig ismeretek ezen a néven. A bíróságnál többször volt dolga és ott is Anasztáz Janef néven szerepelt s a gyászjelentéséről is ez a név sirt le halála után. Janef után négy apró gyermek maradt, akik — mivel az apjuk már nem élt — a bulgáriai Brislávba költöztek és az aradi árvaszék így nem rendelhetett ki számukra gyámot.

Az elhunyt Anasztáz Janefnek különböző adósságai voltak Aradon, de a hitelezők egy fillért sem kaptak meg, mert halála után a gyerekei minden ingó dolgot pénzzé tettek és magukkal vitték. A hitelezők így természetesen le is mondtak arról, hogy pénzükhöz jussanak. Az 1914. év január elsején azonban némi remény esillant föl a hitelezőkben. Az új esztendő első napján ugyanis az egyik hitelező — egy aradi nagykereskedő — ügyvédjénél megjelent B. Gy. ismert aradi férfi, aki ugyszólván az egész város lakosságának dolgait figyeli. Elmondotta, hogy Anasztáz Janefet nem is így hívták, hanem Cventin Anasztáz János volt a neve s ezen a néven egy nyolcezer korona értékű ingatlan szerepel is az aradi telekkönyvben. Az ingatlan az Angyal-utca 17. szám alatt van. Az 1913. évben erről a telekről egy kisebb házat és kerítést el is loptak, mert arra ott senki se vigyázott. A telekre megindította az alkudozást Scheibel Vilmos, aki ott népfürdőt akart létesíteni. Mivel időközben Janef meghalt, tovább nem juthattak az alkudozásnál.

Amikor az ügyvéd ezeket megtudta és a telekkönyvből meggyőződött a dolog valóságáról, megindította az eljárást ügyfele követelésének biztosítására. A követelést be is tábláztatta az ingatlanra, azonban a telket nem lehet eladni, mert az már nem az elhunyté, s még nem az örökösöké. A gyámi törvény értelmében a kiskorú gyerekek számára szülőjük elhunytá után azonnal gyámot kellett volna kirendelni, azonban a négy gyermek rögtön kiment Bulgáriába, anélkül, hogy sejtelmük lett volna apjuk ingatlanáról. Gyám nélkül nem lehet megindítani a kiskorúak számára a hagyatéki eljárást. Az illetékes bolgár hatóságot is megkereste az aradi árvaszék, hogy bulgáriai gyámot rendeljen ki, de ezt megtagadták Bulgáriában azzal az indoklással, hogy olyan bolgárnak, aki 17 éve távol van hazájától, a gyerekei többé nem bolgár alattvalók.

Most tehát az a helyzet, hogy amíg Janef gyerekei nagykorúakká nem válnak, addig a telek gazdátlanul hever az Angyal-utcában. Addig se a hitelezők, se az örökösök nem juthatnak hozzá. Ez az állapot még vagy tizenkét esztendeig is eltarthat, mert Janef legidősebb gyereke most alig tíz esztendő. Amíg ő nagykorúvá válik, akkorra a hagyatékok terhelő adóságok kamatai annyira megszapordának, hogy talán föllülmulják a telek értékét s ez esetben a bolgár fiuknak nem lehet okuk még nagykorúságuk után is nevükre iratni az ingatlant.

Ujra kezdik a románok a tárgyalást.

— Papp I. János püspök Tiszánál. —
Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, február 4.

A román béke ügye újra aktuálissá válik. A román vezetők egy része már Budapesten van, és többen már konferálnak is Tisza Istvánnal. A román egyház vezetői is feljöttek Budapestre, hogy részt vegyenek a nagyfotosságu tárgyalásokban. Ma érkezett meg Papp I. János aradi püspök, aki a délelőtti folyamán meglátogatta Tisza István gróf miniszterelnököt. A látogatás a román paktumtárgyalással van összefüggésben. Este hat órakor a román komité tagjai keresték fel Tiszát, hogy vele folytassák a tárgyalásokat.

Egyes román körökben azt beszélnek, hogy a paktum-tárgyalásokat valószínűleg elhalasztják és csak a nyáron folytatják. A román vezető férfiaknak sok aggodalmat okoz az, hogy a magyar közvélemény nemcsak nem fogadja szimpátiával a paktumot, hanem valószínűleg felzúdul ellene. Az elhalasztást a románok azal indokolják, hogy ha 1867. óta meg tudták tartani nemzetiségi jellegüket a nemzetiségi törvény végrehajtása nélkül, annál inkább fenntarthatják mostan a nemzetiségi szellem fejlettségénél fogva. A románságnak nem az a célja, hogy a miniszterelnökkel kössön paktumot, hanem a magyarsággal. A tárgyalásokat még nem fejezték be, de tisztán udvariaságból folytatják az eszmecserét.

A mint félhivatalos román forrásból jelentik: a román komité tizes bizottságának tagjai holnap délelőtti tíz órakor megkezdik újból a tanácskozást Tisza István gróffal. A tárgyalás alapja az a megbízás, amelyet a tizes bizottság a komité ülésén további felvilágosítások beszerzésére kapott. Azt hiszik azonban, hogy a most folytatandó tárgyalások nem teszik szükségessé a komité összehívását.

A tangó — apacstánc.

(Az argentinai követ a nemzeti táncról)

Távirati tudósítás.

Páris, február 4.

A tangó annyira divatban van, hogy a társaságok nem is ovesvegnék másról, mint az argentinai táncmániáról. A képes lapok tangó-számot adnak s még a komoly, Egyházi Közlöny is ír a legújabb táncbortról: a püspökök véleményét adja le, a tangóellenes pástorleveleket. Legérdekesebb azonban a párisi argentinai követ nyilatkozata. Don Enrico Larettot egy párisi hetilap munkatársa kérdezte meg: mi az oka, hogy egész Páris tangózik, csak ép az argentinai követ szalójából számúzik az argentinai táncot. A pikáns kérdésre ezt mondotta a követ:

— Igaz, hogy nálunk táncolják a tangót, de nem a pampákon, hanem a nagyvárosokban, főképp Buenos-Airesben. Olyan tánc, amelyet csak a külvárosi komédiások és a gyűlevész népek járnak s közülök indult európai diadalutjára... Ön nevet, aram?... —

— Igen, — mondta a szerkesztő — mert nem tudok tangózni!...

— No, akkor egyetért honfitársaimmal... A tangó nálunk, hogyan is mondjam... olyan valamilyen tánc, amelyet önöknél az apacsok járnak, vagy, hogy még jobban jellemezzem, olyasmi, mint a kán-kán a párisi külvárosokban. Inkább az állati, ösztönök felkeltése, mint tánc. Azt kérde azonos-e a párisi a mi tangókkal? Egy és ugyanaz. De ne értsen félre — udvariaszkodott a követ — ezzel még sem akarom azt mondani,

hogy a párisi ugyanugy járja, mint a buenos-airesi csatornák és barlangok népe, a párisi beleviszi a maga izlését és erkölcsét és temperamentumát. Hála Istennek, hogy van Párisban egy szalón, ahol nem járnak az argentinai tangót s ez az argentinai követ szalónja. Azonban az elmondottak után érteni fogja, hogy miért nem.

A tangó tehát a csatorna-lakók s gyűlevész nép apacs-tánc odahaza. Kár, hogy mindez csak most derül ki, mert már késő. Mindenki megtanult már tangózni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Csütörtök: *Mária Antonia*, szimf. (A. bérlet.)

Péntek: *Nagy kabaré*, (B. bérlet.)

Szombat: *Az ördög*, vigjáték. (C. bérlet.)

Vasárnap: Este: *Az ember tragédiája*, dráma. (A. bérlet.)

* Kiss József a Kisfaludy-társaságban.

Budapestről jelentik: A Kisfaludy-társaság ma délután öt órakor a Magyar Tudományos Akadémia üléstermében Berzeviczy Albert elnöke alatt tagválasztó ülést tartott. Az ülés megnyitása után az elnök felolvasta Beóthy Zsoltnak Velencéből küldött táviratát, amelyben bejelenti, hogy szavazatát táviratilag Kiss Józsefnek adja le. Ezután megejtették a szavazást, amelynek eredménye az lett, hogy Kiss Józsefet huszonkét szavazattal egy ellenében a Kisfaludy-társaság rendes tagjává választották.

* A színház jelentései. Szendrey Mihály fellépte valóságos ünnepet jelent az aradi színház életében. Amikor az ő neve megjelenik a színlapon, a publikum soraiban meglepedés, várakozásteli érdeklődés nyilvánul meg, mert bizonyos, hogy egy igazán jelentős, művészi színházi estben lesz része: Szendrey Mihály kristályosan tiszta művészetében, kitűnő színészi kvalitásaiban gyönyörködtet. Az utóbbi időkben azonban mind ritkábbak lettek ezek az alkalmak, úgy, hogy kétszeres az öröm, hogy ezen a héten megint fellép a színpad deszkáira Szendrey. Molnár Ferenc Ördög-e kerül szombaton színpadra, amelynek nagy aradi sikere fő részben Szendrey nevéhez fűződik. Az Ördög címszerepét ezúttal is az igazgató játssza, míg a többi szerepek részben a régi jó, részben új kezekben vannak.

A tökéletes feleség. Bécs közönsége, amely rabja tud lenni a kedves, közvetlen hatású zenének, fáradhatatlan azoknak a melódiáknak a népszerűsítésében, amelyekkel most telve van a császárvárosi fideles közönségének zenekedvelő része és amelyek Lehár legújabb operettjéből: az Ideale Gattin partitúrájából szálltak világra. A Theater an der Wienben még ma is en suite előadásokban az Ideale Gattin megy. Nagy hatást keltett az operette magyar fordítása: a Tökéletes feleség Budapesten is, ahol már túl vannak a hetvenötödik előadáson is. Az aradi színház operette-személyzete nagy ambícióval készül a legújabb Lehár-operettére, amelynek a jövő héten lesz a premiérje.

* Krenner Miklós dr. Arad kulturájáról irt egy rövid, de nem csupán érdekes, hanem valóban értékes tanulmányt az Aradi Almanachba. Aradon jól tudják, hogy ennek a témának a leg-hivatottabb interpretálója Krenner Miklós. Számtalan esetben beszélt, és irt már erről a tárgyról, amit mondott és irt, mindig teljes mértékben lekötötte a közönség érdeklődését, épen ezért nagyon természetesen kell vennünk, hogy legújabb tanulmánya is azzal az érdeklődéssel fog találkozni, ami ennek a ritka nagy értékű kvalitásokkal rendelkező író és tanármesternek minden egyes írását, avagy beszédét megelőzni szokta. Ma már ott tartunk, hogy a kulturális kérdések az intelligencia egy jelentékeny részét közelről érdeklik; mindenre azokat, akik részesei a kulturának, vagy annak részesülési akarói. Ezek nagy élvezettel fogják olvasni Krenner legújabb írását, amelyben

Arad kultúraéletének megnyilvánulásairól, írói kvalitásainak tágas ragyogtatásával nyilatkozik. Az Almanach iránt egyébként is nagy az érdeklődés városzerte. A nagyszabású mű már sajtó alatt van, úgy, hogy február 26-án, tisztújításra meg fog jelenni.

* Tangózó primadonnák láthatók az Aradi Színházi Élet legújabb számában. A vidéki primadonnák legjelesebbjeit: Hudacsek Nellit, Berki Lilit, Mezey Margitot, Borbély Lilit, Bartho Tusit, Tisza Karolát, Füredi Ilonkát, Albert Erzsit és Déry Rózsit mutatja be az Aradi Színházi Élet, mely ezúttal különösen gazdag tartalommal jelent meg. Jól sikerült fényképfelvételek, rajzok, humoros színházi apróságok, ügyes versek, énekszámok, kitűnő tréfák tarkítják a rendkívül változatosan összeállított színházi ujságot. A farsangi szezon egész programját is közli az Aradi Színházi Élet, a mely a színház teljes műsorán, lapjain, a szindarabok leírásán kívül tartalmazza az Apolló és Uránia színház teljes heti műsorát is. A Bruckner Lajos szerkesztésében megjelenő kitűnő revü kapható a színháznál, az Apolló és Uránia színház jegyszédőinél, továbbá minden trafikban és könyvkereskedésben. Előfizetési ára negyedévre 2 korona 40 fillér. Új előfizetők az eddig megjelent számokat díjtalanul megkapják. Egyes szám ára 20 fillér. Telefon szám 853.

* Római tragédia az Apollóban. (Nilus királynője.) Két nap alatt kialakult a közönség egységes véleménye, hogy a Nilus királynőjénél klasszikusabb alkotást még nem produkált a kinematográfia. Antonius és Kleopátra tragikus szerelmét gyönyörű korhű megjatszásban és művészi rendezésben látjuk magunk előtt végigvonulni minden pazar szépségével és mélyeséges tragédiájával. Különösen megkapó festői látvány a római harcosok felvonulása Egyiptom ellen. A hanyatló nap biborpalástját borítja rá a hullámzó tengerre s a római harcosok ezrei szállják meg a partokat. Fenséges látvány a rómaiak és az egyiptomiak harca. Kleopátra buja táncpedig egzotikumával hat a nézőre. De külön-külön kellene megemlékeznünk ennek a csodás képnek minden jelenetéről. Még csütörtökön és pénteken marad műsoron az Apollóban a Nilus királynője. 4256

* Amor házassága. Az Uránia egy pompás műsor keretében bájos és színpompás mitológiai mesét hozott színre. Az Amor legenda-kör kedves keretéből Cupidó házassági története az, mely úgy a meseszöveg szépségei, mint a cselekmény érdekességénél fogva mindenkor vonzó tárgy volt. Ma is felfrissített, gyönyörködtetett ez a kép, melyben a szereplők klasszikus szépsége, virágos rétek illatozó pázsitja, egy igazi mesejáték hangulatát varázsolták elénk. A közönség érezte ezt a hatást, és zajos tetszésének többször adott kifejezést. A műsoron szerepel még A kilenc ügy, egy rövid, de annál hatásosabb dráma, melyben mesteri kézzel vannak a jelenetek beállítva. S végül egy szenzációs humoros kép, Maxi mint hüvész, telve jókedvvel és bohósággal. A fényes műsor ma megy utoljára. 3

* Mindenkinek nevetnie kell, mert jön „A kék egér.” 3

* Arad város legújabb nagy fali térképe az összes új utcanevekkel megjelent és Kerpel Izsónál kapható. Ára hét színben 5 korona, 2 színben 2 korona 40 fillér. 249

* Kerpel kölcsönkönyvtára számos újdonsággal bővült. Vidékre is pontos kiszolgálás. A könyvek tiszták. Havi díj K. 1-40, vagy kötetenkint 10 f. Ugyanott zenemű-kölcsönző is. 291

Lopással gyanúsított bankigazgató.

— A takarékpénztári szolgáló vádja. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szeged, február 4.

Érdekes tárgyalás folyt le kedden délelőtt a szegedi büntető-járási bíróságon, ahol Boros Ignác, a csödben levő Szegedi Gazdasági és Iparbank vezérigazgatója állott vádlottként. Az ügyészi megbízott a jogtalan elsajátítás vádjával illette Boros Ignácot azért, mert az elmúlt év augusztus 13-án a bankja helyiségében kikapta Török János bankszolga kezéből a kézi pénztáskát, amelyben 825 korona volt és ezt az összeget a bankja számára elsajátította.

Török János a Szécs-féle magánbanknak szolgálója és mint privátembernek 800 korona betétje volt a Gazdasági Bankban, a mely a mikor összeomlott, a szegény bankszolga 800 koronája is odaveszett a többi sok ezer koronával együtt. A bankszolga bepörölte betétjéért a bankot, de követelését még sem tudta behajtani. A múlt év augusztus 13-án a Szécs-féle bank 825 koronát utalt ki a Gazdasági Banknak. Ezt azt összeget Török János szolgának kellett átvinnie, a kiből azonban felülke-rekedett a betétes. Gyorsan értesítette ügyvédjét és Sebestha Vilmos bírósági végrehajtót, a kik meg is jelentek a Gazdasági Bankban, hogy a pontos időre odaérkező Török János szolgától a 825 koronát lefoglalják. Am Boros bankigazgató meghiusította a végrehajtó szándékát, eléje futott Töröknek, előre kiállított nyugtát nyomott a szolgáló markába, azután kiragadta a kezéből a pénztáskát.

A vád eleinte sikasztás és hatóság ellen való erőszak volt a bankigazgató ellen, de mert az ügyészség csak a jogtalan elsajátítás vétségét látta, áttette az iratokat a járási bírósághoz.

A keddi tárgyaláson kihallgatták a sértett Török János bankszolgát és Fráter Zoltán dr. ügyvédet, akik terhelő vallomást tettek. Elmondották, hogy az igazgató olyan erőszakot fejtett ki a pénz elvételekor, hogy a bankszolga kaucuk kézelője is eltört a dulakodásban. Az ügyészi megbízott szerint itt csaknem rablás büntetése látszik, de mivel az erőszak nem a személy (a bankszolga), hanem a tárgy (a pénztáska) ellen irányult, ezért csupán lopás büntetéről lehet szó Boros igazgatóval szemben, ezért indítványozta az iratoknak az ügyészséghez való visszaküldését vádirat kiadása iránt.

A járási bíróságot ezután kihirdette a végzést: az iratokat visszaküldik az ügyészségre, mivel a tanuvallomások után más fordulatot vett az ügy és alapos a gyanu, hogy lopás büntetése forog fenn Boros igazgató részéről.

VÁROS ÉS MEGYE

Folytatólagos sorrendje az Arad szabad kir. város törvényhatósági bizottsága által 1914. évi február hó 11 én délután 4 órakor tartandó rendezes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 5. Az aradi mű és kereskedelmi kertészeknek panaszja a városi kertészet versenye ellen. 6. Huszerl Vilmosnak bérlet meghosszabbítás iránti kérelme. 7. Becsák Jánosnak kérelme falerakó hely bérletének meghosszabbítása iránt. 8. Gábor András és társa felebbezése a tanács 31416—1918. számú határozata ellen. 9. A tisztii ügyészség betérjeszti Gábor András és társaival megkötött szerző-

dést jóváhagyás végett. 10. U. az betérjeszti Kneffel Károly és fia céggel, a Kőszén Forgá-lom vállalattal kötött szén és kokszt szállítási szerződést jóváhagyás végett.

Aradi házgondnokból nyugatindiai farmer.

(Férj és feleség találkozása messze idegenben.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 4.

Körülbelül két esztendő előtt hagyta el Aradot Heller Márton kereskedő, aki itt a nagyváradi házvásárló konzorcium megbízottja volt. Heller régebben Nagyváradon vett részt különböző alapításokban, amelyekbe Amerikában szerzett tekintélyes vagyont belefektette. Amikor néhány váradi vállalkozó Aradon házvásárlásokba bocsátkozott, Hellert bízták meg a konzorcium hazainak gondnokságával. A házvásárló társaság tagjai között azonban differenciák támadtak, amelyek végül is arra vezettek, hogy a nagyváradiak lassan eladogatták az aradi ingatlanokat. Heller még ezt megelőzően elhagyta Aradot és visszatért első vagyonának forrásához: Amerikába.

Mint az Aradi Közlöny akkoriban megírta, az erős akarati ember nagy vállalkozásba fogott: az angol nyugatindiai szigetek egyikén Tobagon óriási kiterjedésű, de csaknem teljesen elhagyott földterületet bérelt és minden energiájával hozzájárult ahhoz, hogy kókusztermelésből, állattenyésztésből rövid idő alatt vagyont teremtsen.

A nyugatindiai farmerré lett aradi házgondnok most érdekes levélben számol be Nagyváradon elő testverebélyának arról az életéről és küzdeleméről, amelyet a tavon es félig vad szigeten folytat és meghatóan írja le feleségével történt találkozását. Heller ugyanis meg első külföldi tartózkodása idején megnősült: egy angol nőt vett feleségül, azonban Hellerné később visszatért szüleikhez, most pedig felkereste elhagyatott életet folytató férjét.

A vidék, ahol most élék teljesen trópusi — írja Heller nagyváradi testvére. — Az éghajlat forró és erős természet kell hozzá, hogy az ember hosszabb ideig itt élhessen, dolgozhasson. Mint az egyenlítő amerikai tájéka, Tobagon is gyakori betegség a sárgaláz. Én sem kerülhettem ki: hosszabb idő óta szenvedek sárgalázban, de az én fizikumom mindennel megbirkózik és most már a jobbulás utján vagyok. Sokat dolgozom, de talán meglesz az eredménye.

Meghatóan írja le ezután felesége tobagói látogatását. Ő még a régi — írja a nyugatindiai sziget szorgalmas farmere. — Alig változott valamit annyi év alatt. De én! Bizony tudom, hogy megöszültem és megöregedtem ezalatt a másfél év alatt, amit Tobagon töltök. Azért mégis fájt, amikor láttam, hogy feleségem nem ismer rám. Amikor elbeszélgettünk, meg is mondta: olyan öregnek, öszszetörtnek talált, hogy nem merde elhinni, hogy ez én vagyok. Elmondja végül, hogy felesége csak öt hetig bírta ki a rettenetes tobagói klímát, azután visszautazott Londonba.

Heller Mártonnal együtt van három fia is, akik közül a legidősebb — mint apja írja — most készül a gimnázium első osztályából vizgára. Persze a hatalmas farmon, de még egész Tobagon sincs gimnázium, a kis Heller fiut egy néger fiatalember tanítja, még pedig szép sikerrel.

Holnap hallgatják ki Bobrinszki grófot.

— A rutén pör koronatanuja. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Mármarosziget, február 4.

Bobrinski Vladimir gróf ma reggel Budapestről ide érkezett. Kiséretében vannak Dimitriev Mihály dumaképviselő, Malinikov Iván pétervári és Komorov Sándor kiewi újságírók és egy Lesinszky Tivadar nevű ur, aki németországi állampolgár és a gróf tolmácsa.

A gróf érkezését Budapestről jelezték az itteni hatóságoknak és bántódás nélkül mehetett a pályaudvarról a városba és fogadhatott lakást. Letartóztatását a hatóság nem tervezi. Ma délelőtt Klein Arthur dr. védő útján jelentkezett a törvényszéknél tanunak. Holnap történik meg a kihallgatása. További sorsa attól függ, hogy mit vall és hogy vallomása milyen befolyással lesz a további tanukihallgatásokra.

Bobrinszki gróf azt kérte a törvényszék elnökétől, hogy azonnal hallgassák ki, mert délután öt órakor el akar utazni. Csodálatosnak találták itt, hogy a gróf nem sajnálta az utazás fáradságait és kitette magát veszedelmeknek és mégis azt a fura kívánságát fejezi ki, hogy délután már elutazhassék. Azt hiszik, hogy a szembesítésekkel fél és épen ezért nem látszik valószínűnek, hogy azonnali kihallgatását elrendelnék.

(A bíróság döntése a gróf kihallgatásáról.)

A mai tárgyalás kezdetén Illés Andor dr. főügyész bejelentette, hogy Klein Artur dr. védő arra kérte, hallgattassa ki Bobrinszki grófot.

— Én is óhajtom a kihallgatását — mondotta a főügyész — minthogy azonban a törvényszéknek nincs angol és francia tolmácsa, az orosz tolmács pedig nem tud úgy oroszul, hogy a gróf vallomásainak részleteit hűen visszaadja, intézkedtem, hogy a budapesti törvényszék angol és francia tolmácsa holnap a törvényszék rendelkezésére álljon:

Elnök: Mire óhajtja a főügyész a grófot kihallgattatni.

Főügyész: Arra nézve, milyen viszonyban állott Kabalyukhoz és a többi vádlotthoz, továbbá arra, hogy mint az orosz népszövetség elnöke milyen befolyást gyakorolt a mozgalomra, milyen viszonyban állott a kiewi, moszkvai és potschájewi szerzetesekhez és végül a „Times”-ben és más külföldi lapokban a mozgalomról írt cikkeire nézve.

Klein dr. védő: Megkértem Bobrinszki grófot, hogy idézés nélkül jelenjék meg, mert az igazságügyminiszter a *salvus conductus* kérdésében haározatlan választ adott. Az orosz tolmács néhány hónap előtt beszélt a gróffal, jól megértették egymást és ezért a tolmács hiánya nem lehet akadály a kihallgatásnak. Kötelezem magam, hogy tíz percen belül a grófot a törvényszék elé állítom. Kihallgatása sürgős, mert kellemetlen lenne ha a grófot a *csernovici* rendőrség megkeresésére letartóztatnák és én attól felek, hogy a kihallgatás halogatásával ezt a célt akarja szolgáltni a törvényszék. Ha a törvényszék nem rendelné el az azonnali kihallgatást, nem lennék abban a helyzetben, hogy előállítsam, sőt ellenkezőleg azt tanácsolnám a grófnak, hogy utazzék el azonnal.

A többi védő csatlakozik Klein dr. előterjesztéséhez.

A törvényszék tanácskozássra vonult vissza.

Tóth Aurél dr. rövid tanácskozás után kihirdeti a bíróság határozatát, amellyel elrendeli Bobrinszki gróf kihallgatását. Mint-hogy azonban a gróf egész éjjel utazott és kihallgatása hosszabb időt venne igénybe, meg kell kérdezni a grótot magát, vajon ma kíván-e vallani, vagy csak holnap?

Medveczky tolmács: Bejelentem, hogy Bobrinszki gróf a vallomás idejének meghatározására nézve aláveti magát a törvényszék határozatának.

A törvényszék elnöke kihirdeti, hogy a grótot holnap reggel kilenc órakor hallgatja ki.

(Vallanak a vád tanút).

Ma a délutáni tárgyaláson Buzák Iván tanut hallgatták ki, aki elmondta, hogy nála hussonhét izgató tartalmú füzetet találtak. Ezeket úgy ő, mint a többi izai Kabalyuktól és Vorubeseektől kapták.

Azai András izai lelkész azt vallotta, hogy az izaik Gerovszki Romántól kaptak izgató iratokat. Majd több érdektelen tanu kihallgatása után Petre István izai tanító következett, aki kijelenti, hogy mikor Izára került, tisztában volt azzal, hogy a skizmatikus mozgalom nemcsak vallás, hanem bahaellenes célokat szolgál.

Papp Lajos elmondta, hogy ő régebben került Izára és ott volt már az első skizmapör idején is. E pör után öt évig szünetelt a skizma-mozgalom a faluban és csak pár év előtt támadt fel nagyobb arányban. Ez időben megtörtént, hogy testvér nem ment el testvére temetésére, ha az katolikus volt. A háboru alkalmával a nép nagyon örült a balkáni eseményeknek.

Eltűnt aradmegyei adótiszt.

(Rejtelmes öngyilkosságra készülődés.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 4.

Csak tegnapi számunkban adtunk hírt róla, hogy az aradi rendőrség egy öngyilkos jelölt vidéki fiatalembert beszélt le végzetes szándékáról, ma már megint egy öngyilkosságra készülő vidéki ad munkát a rendőrségnek. Ma délelőtt telefonon jelentették Borosjenőről a rendőrségnek, hogy Koszorus Lajos adótiszt néhány napja eltűnt a községből, azóta semmit sem hallottak felőle, míg ma reggel felesége Aradról keltezett levelet kapott tőle, a melyben elbucszuk családjától és bejelenti, hogy öngyilkos lesz.

— Mire ezeket a sorokat megkapod — írja levelében — én már nem leszek az élők között. Órizz meg hiven emlékemet. Hogy miért kell meghalnom, azt neked nem árulhatom el.

A levél vétele után a kétségbeesett aszszony nyomban az előjárásához sietett, ahonnan telefonon értesítették az aradi rendőrséget abban a reményben, hogy talán még sikerül megmenteni az életnek a halálraszánt embert. A rendőrség emberei rögtön hozzáálltak a szállodák felkutatásához s a Vadászkiút-szálló bejelentő lapjain meg is találták Koszorus Lajos nevét. Az adótiszt — amint azt a szálloda személyzete elmondotta — vasárnap vett ki szobát a szállodában, de tegnap reggel már elutazott s nem mondotta meg hová. Azalatt a két nap alatt, míg a szállodában lakott, nem kereste fel senki. Idejének legnagyobb részét szobájában töltötte.

Az eltűnt adótiszt harminckét éves, nős, családos ember, már tizenegy éve adótiszt, tavaly került Borosjenőre, ahol mindenki szorgalmas, komoly embernek ismerte. Senki sem sejtje, hogy mi készítette távozásra, hivatalában

mindent a legnagyobb rendben hagyott hátra, családi élete is boldog volt s így teljesen érthetetlen eltűnése. A rendőrség széleskörű nyomozást indított Koszorus kézrekerítésére és személyleírását megküldötte a szomszédos városoknak is.

HIREK.

Szerb kémek Fiumében.

— Titokzatos letartóztatások. —

Távirati tudósítás.

Fiume, február 4.

Fiumében és a tenger melléken elég nagy a szerb lakosság. A szerbek körében most nagy izgalmat keltett az a hír, hogy a spalatói rendőrök a susáki csendőrség megkeresésére letartóztattak két szerb katonát: egy tisztet és egy közlegényt. A hatóságok egyelőre szigorúan titkolóznak, de titkolódzásuk alighanem azt a gyorsan szétfutott hírt erősíti meg, hogy a monarchia rendőrsége szerb kémeket fogott, vagy legalább is vélt fogni.

A két szerb katona, Bogojevics Dorkó katonatiszt és Miletics Sztévo közkatona, egy hónappal ezelőtt jött Fiuméba. Sűrűn keresték föl azokat a helyiségeket, a hol szerbek szoktak tartózkodni. Szombaton a két szerb katona elutazott Fiuméből Spalatóba. Tegnap aztán a spalatói rendőrség a susáki csendőrség távirati megkeresésére mind a kettőt letartóztatta és csendőri fedezettel Fiuméba küldötte. Mind a két embert még tegnap átvitték Fiuméből a susáki kerületi hatóság börtönébe. A hatóságok az egész dolgot a legszigorubb titoktartással kezelik. Csak annyit ismernek el, hogy a letartóztatás valóban megtörtént, de különben az egész ügyről semmi fölvilágosítás nem hajlandók adni.

A tegnap letartóztatott két szerb egyénen kívül két más letartóztatás történt. A rendőrség Milutinovics Milán pincért és Rocsetics Lyubicát egy susáki kávéház felirónóját tartóztatta le. Hivatalosan még mindig titkolják a letartóztatottak bűnét.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Az időjárásban lényeges változás nem várható. — Sürgönyprognózis: Változás nem várható.

— Marsalltanács. Bécsből jelentik: Holnap délelőtt féltíz órakor ül össze a marsalltanács a király elnöklete mellett. Ferencz Ferdinánd még nem határozott a felett, vajjon megjelenik-e a tanácskozáson. Az bizonyos, hogy Ziegler Alfréd tábornok, a bécsi II. hadtest parancsnoka visszalép állásától. Helyébe két tábornokot vettek kombinációba, kik igen jól megállták helyüket az idej csehországi hadgyakorlaton. Ezek Bockenheimer Ferenc altábornagy, honvédelmi miniszteriumi osztályfőnök és Kirchbach Károly báró altábornagy, honvéd lovassági főfelügyelő. A tábornoki karban tervbe vett többi változásokról még nem szivárgott ki semmi hír.

— A görög trónörökös utja. Bukarestből jelentik: A görög trónörökös ma délelőtt fél tizenkettőkor ideérkezett. A pályaudvaron a román trónörökös, a miniszterek és a görög követ fogadták. A trónörökös a királyi palotába hajtatott, ahol mint a király vendége szállt meg.

— Lezuhant katonai pilóta. Münchenből jelentik: Ma délelőtt Schiller, a bajor légihajóosztály tisztje repülőgéppel lezuhant, egy kaszárnya tetejére esett és szörnyet halt.

— Házasság. Előkelő esküvő volt ma délelőtt Aradon. Vojtek Kálmán gyógyszerész szép és művelt leányát, Ilonkát vezette eltarhoz nagy és kisberivói Berivóy László gyalomári (hunymegyei) földbirtokos. A polgári házasságkötés délelőtt kilenc órakor folyt le Szondy Béla anyakönyvvezető előtt, amelynek tanukul szerepeltek Vojtek Alajos és Haubert Nándor királyi tanácsos. A református templomban déli tizenkét órakor tartották meg az egyházi esküvőt, Csécsi Imre református lelkész végezte az egyházi szertartást és szép beszédet intézett az ifju párhoz. Az esküvő után a Fehér Kereszt szálló különtermében ebédre gyűlt össze a lakodalmi vendégsereg. Az ebéden, amely Braun Gusztáv szállodás kintű konyhájából került ki, a következők vettek részt:

Özv. Berivóy Jánosné, Berivóy Berivóy István, Berivóy József, Papp Gyula Földes Kelemen, Földes Béla, Hehs Vilmos, Hehs Vilmosné, Hehs Baba, Hehs Magdus, Hehs László, Haubert Nándor, Haubert Nándorné, Csapó Babi, Issekutz Marcell dr., dr. Issekutz Marcellné, Issekutz Magdi, Issekutz László, Keresztes Ferenc, Keresztes Ferencné, Karácsonyi Gyula, Karácsonyi Gyuláné, Karácsonyi Sándor dr., Karácsonyi Géza, Pogány Árpád, Pogány Árpádné, Fodor Gyula, Gavrilovits Istvánné, Vanis Irénke, Bede Sándor, Mihók Géza, Székely Gizike, Kabdebó János dr., Csécsi Imre, Vojtek Alajos, Vojtek Kálmán, Vojtek Kálmáné, Vojtek Géza, Berivóy Lászlóné, ifj. Vojtek Kálmán, ifj. Karácsonyi Gyula, Vaniss László, Sándor Béla, Mihu János, Karácsonyi Ferenc, Karácsonyi Ferencné.

— Aradi katonák skigyakorlaton. Ha erősen havas a tél: a hadvezetőség rendelkezésére mindég nagyobb szabású skigyakorlatokat tartanak az egyes hadosztályok keretében az erre a célra összeválogatott különítmények. A 17. gyaloghadosztály ezredeiből ezidén harminchárom ember és négy tiszt vesz részt a bihari hegyekben rendezett ski-gyakorlatokon. A hótalpas különítmény Reisinger Oszkár 37. gyalogezredbeli kapitány vezetésével tegnapelőtt indult el Belényesről Bondorasszóba, ahonnan Biharfüredre menetelnek a havas hegyek között. A gyakorlat tizenhat napig tart és ezalatt az idő alatt a skizó katonák teljesen elzárva élnek a havas tájakon, úgy, hogy erre az időre szóló élelmiszerral ruházattal és egyéb felszereléssel vonultak ki Biharfüredre. Az érdekes gyakorlatban az aradi harmincharmadik gyalogezredtől hat altisztet és közlegényt rendeltek ki, akik az ezred egyik kiváló sportoló tisztjének, Kilczér Lőrinc hadnagynak vezetésével már csatlakoztak is a bihari résztvevőkhöz.

— Ismeretlen halott. Ma délután két órakor telefonon arról értesítették a rendőrséget, hogy az Aranykerék szállodában hirtelen meghalt egy negyvenöt-ötven év körüli kolduskülső ember. Vidéki Gusztáv ügyeletes rendőrtiszt és Prohászka László dr. kórházi orvos mentek ki a szállodába, ahol az orvos megállapította, hogy az ismeretlen férfi alkoholemberben halt meg, beszállították az alsó temető halottas házába, a rendőrség pedig nyomozást indított a halott személyazonosságának megállapítására, miután senki sem tudta megmondani, ki volt a rongyokba öltözött ember.

— Köszönetnyilvánítás. Iltői Adler Andor 50 koronát adományozott az aradi Polgári jótékony egyesületnek, Hoffmann Antal pedig 20 koronát adott az Aradi Polgári Jótékony Egyesületnek dr. Vas Sándorné ravatalára szánt koszorúmegváltása eméin, melyért köszönetet mond Maresch Gyula, mint egyleti pénztárnok.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Helyi áru- és értéktőzsde.

Budapest, február 4

Készárú.

Amerika egy féllel olcsóbb. Kínálat vételkötve mérsékelt, 15 ezer mm. 5-10 fillérrel magasabb.

Határidő.

	Dél sárlat	3 órai sárlat
Buza 1914. áprilisra	11.98-11.99	2.04-2.05
Buza 1914. májusra	11.98-11.99	12.03-12.03
Buza 1914. októberre	10.98-10.99	1.02-1.03
Rozs 1914. áprilisra	8.98-8.99	9.05-9.06
Rozs 1914. októberre	8.58-8.59	8.60-8.61
Tengeri 1914. májusra	6.78-6.79	6.82-6.83
Zab 1914. áprilisra	7.85-7.86	7.87-7.88
Zab 1914. októberre	7.85-7.86	7.85-7.86

A Temesvári Lloydársulat terményesarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 1914 febr. 4. Buza 75 kilogrammos 23.60-23.70, 76 kilogrammos 23.90-23.90, 77 kilogrammos 23.00-23.10, 78 kilogrammos 23.20-23.30. Rozs (prima) 16.30-16.50, (közép) 15.70-16.90, Árpa (sertőző) (takarmány) 12.5-12.95, Zab (prima) 13.90-14.00, (közép) 12.00-12.20, Tengeri réz (magyar) 12.30-12.40, (román) régi 18.10-18.20, új 10.30-10.50, Burgonya 100 kgr. (fehér) 4.60-4.80, (rózsa) 7.00-7.50.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1914. évi február 5-én:

A) Bérlet

A) Bérlet

Mária Antónia.

Színmű 5 felvonásban. Írta: Szomorú Dezső. Rendező: Dr. Beregi Sándor

SZEMÉLYEK:

XVI. Lajos	Várnai Jenő.	Steyes	Zempléni Z.
Miksa	Dr. Bergei S.	Robespierre	Csekay M.
Mirabeau	Dr. Kesztler.	Mária Antónia	K. Kápolnay.
Barbave	Herold Ede	Brzsebet	Komáthy M.
Guillotin	Delli Lajos.	Lanballe	Nógráti M.
Bailly	Szabó Lajos.	Pollnau	Hampel I.

Kezdete este 7/8 órakor.

NYILTÉR.

Gyenge csontalkatu

gyermek, kik undorodnak a csukamájolaj szedésétől, egész különös szeretettel tanúsítanak a Scott-féle emulsió iránt. Ez az ok indítja az orvosokat arra, hogy a közönséges csukamájolaj helyett Scott-féle emulsiót rendeljenek, ha a kis betegeknél csontképző elemre van szükségük. A Scott-féle emulsió, csontképző alkotórészekből álló összetétele folytán, a fiatal szervezetnek erőt kölcsönöz és pótolja a csontoknál ilyen esetekben hiányzó a-ványállományt. A gyermekek kezdenek egyenes testtartással járni és rövid idő múlva kellő biztonsággal, életvidáman futkosnak.

Határozza tehát el magát halvány, gyenge gyermekeivel, a jó, könnyen emészthető Scott-féle csukamájolaj emulsiót szedtetni, mely őket rövid idő múlva piros pozsgásokká, vidámakká teszi.

De csak a Scott-féle emulsió és nem más.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címre Wien, VII., egy gyógytár útján próbapacskót küldünk. 178

Egész Arad
nevetni fog
mert jön a

Kék egér.

Röviden mondva!

A „Valódi“ : Franck : kávépótlék a „kávédaráló“-val a legjobb. — A jó zamatja, színe és az ízletessége minden háziasszonynak állandó megelégedést és megtakarítást biztosít.

164

BACZEWSKI J.A. - LEMBERG
C.S. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

*Baczewski
féle likörök*
Kétünő minőségek

mindenütt kapható

9403

Az új „BERSON“

gummicserék
előnyei:Rendkívül tartós, kiválóan ruganyos;
formája ideális. Borszemlévek VII.

9247

A korzó legforgalmasabb központjában
Szabadság-tér 21. sz. a

műteremnek, divatszalonnak, intézeti
irodának kiválóan alkalmas
emeleti nagy utcai
és egy udvari lakás
bérbeadó.

Bővebbet: Reisinger Ferenc dr. iro-
dájában Szabadság-tér 3. sz. 788

APOLLO

SZÍNHÁZ.

Ma és holnap

Az évad filmrekordja.

Nilus királynője Antonius és Kleopatra

A kinematográfia minden eddigi produkcióját fúlszárnya-
zó grandiózus filmmel készítették
melynek jelenetei paratlen
szépségeivel, kiállítások kap-
razatos arányaival és lebi-
li orelő érdekességével

felülmúlja a

Quo Vadist

Kizárólagossági joggal.

Az előadások pontban 5,
7 és 9 órakor kezdődnek.

Rendes helyárok.

Villanyerőre berendezett speciális

képkeretező műhely!

Képkeret különlegességek!

Óriási választék ovál és kerek keretekben, legmodernebb kivitelben.

Pontos előzékeny kiszolgálás, jutányos árak.

Freimann Testvérek

Weitzer János-utca 9. sz.

Telefon 912. — Telefon 912.

Városi és megyei telefon 739.
Olcsóbb, mint a hatósági szék!

Farkas János

József főherceg-ut 7. alatti jó hírnevű mészáros- és hentes üzletében kapható:

Leveshus	1.38 K
Szegyhus	1.12 K
Pecsenyehusok	1.52 K
Rostélyos	1.60 K
Vesepecsenye	2.— K
Sertésus	1.40 K
Sertéskaraj	1.60 K
Sertészalr	1.40 K
Zsírshalonna	1.32 K
Háj	1.52 K
Borjucomb	2.40 K
Borju e je	1.60 K
Lap cka	2.— K
Kottlett	2.— K
Püstölt szalonna	1.60 K
Pörzsölt szalonna	1.60 K

Naponta friss felvágottak. A nagydíjért közösség szíves támogatását kérem.

Halló! Halió!

Uj mészárszék!

Értésitem a n. é közönséget, hogy Arad, József főherceg-ut 7. főüzletem mellett egy a nál kor igényelnek megfelelő

növendék-marhahus üzletet

nyitottam, ahol is állandóan árusítom a legjobb minőségű növendék-husokat.

Áraim a következők:

Pecsenyehusok K 1.52
Rostélyosok K 1.40
Gurtyáshusok K 1.20

Szíves pártfogást kér különös tisztelettel!

Farkas János mészáros és hentes.

Telefon 739.

Szalkai Arminné

hímző- és fehérnemű üzlete

Arad, Weitzer János-u. 13.

(A főpostával szemben.)

Női-, férfi- és gyermek kelenyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 4831

Biznos és fehér hímzések, ugyancsak fehérnemű varrások olcsó árban készülnek.

Úri leányok a fehérnemű varrás, hímzés és szabás tanítására felvétetnek.

Intézeti és kórházi fehérneműk versenyképes árban készülnek.

Hímző és fehérneművarró leányok felvétetnek.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy jó minőségű dorong- és hasábfa nálam kapható. Dorongfa Aradig szállítva 10.000 kíl. vagononként 155 korona, hasáb 170 korona. Ha az egész készlet véteik meg, előnyöket nyujtok.

Tótvárad, 1914. január 30.

738

Tomutia Vazul,
jegyző.

TELEFON TELEFON
86. 86.

Elsőrendű fűtő.

Porosz kőszén (darabos)

Porosz kőszén (dió)

Porosz koks

Aprított tűzifa

Kötegben alagyujtó.

Elsőrendű vasaló és ipari

Faszén 5729

Nagyban és kicsinyben legolcsóbban kapható

Weisz Dávid

cégnél. Telefon 86.

Arad, Yossuth-u. 62.

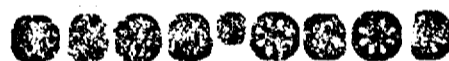
Képkeretezések

legizlésebb kivitelben dus választéku mintákból legjutányosabban vállal

Varga Sándor

modern képkeretező üzlete

Arad, Forray- és Tökölly tér sarok.

Ha jó és száraz fát

akar vásárolni, úgy keresse fel bialommal

Susa Lajosné

vegyeskereskedését Tökölly-tér Katalin-fürdő épületben, ahol házszállítással teljes mértékben 100 Kíl. elsőrendű bükkfa 3 vágásu csak K. 2.80 4 vágásu rövid K. 3.— Kötő szagmentes faszén csomagja 11 fill. Rendelések aznap elküldetnek Postai egészséges teljes tej literje hához szállítva 24 fill. Kitűnő különböző finom theák dekája 16 fillér.

Telefon 1002. szám.

Lovarda-u. 1. Attila tér sarok utcai 4 szobás lakás

ujjonnan kifestve és mázolva, fürdőszoba ujonnan felszerelve; vagy fürdőszoba nélkül. Esetleg 2 szoba külön elválasztva is.

Valamint magányos 1 szoba az udvarban 747

kladó.

Azonnalra vagy májusra.

Dearling for Gentlemen

világhírű

Szivarkahüvely

sterilizált antinikotin vattával.

Minden dobozban 120 darab

Ujdonság!

Kapható:

ARADON

különlegességi dohány-társaságban.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás

ellen megbízható és legjobb hatásu szer

Tussinal-cukor

Ára 70 fillér.

Tussinal-tea

Ára 70 fillér.

Ha tyúkszeme van és gyötéri nagy kín,

A legjobb gyógyszer az Anagallin.

Ára utasítással 70 fillér.

A mértéktelen dohányzás-szenvedély legbiztosabb, legegészségesebb és legkellemesebb el-lenszere a

Menthol-cigaretta

1 darabnak az ára, mely hosszú időre elég: 1 korona.

Egészséges és izmos lesz, Ha „Doré-sósorszesz“-t vesz, Mert csak egyedül jót tesz

A valódi „Doré Sósorszesz“

Egy eredeti üveg ára 1 kor. 10. f. és 2 kor. 20 f. Próbauveg 44 f.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 23. SZ. (A megyeházzal szemben.)

On sem hülne meg, ha cipőjén gummitalpat viselne

mely megóvja a lábat úgy a hidegtől, mint a nedvességtől. Ara 1 pár féltalpnak teljes felszereléssel 42-ös számig 4 kor. 40 fill. 42-ös számon felül 5 kor. 60 fillér. Tartósabb a bőrnél. Kapható:

Az Aradi Cipészek Termelő Szövetkezeténél

Arad, Szabadság-tér 14. sz.
Huszonegy óra alatt felszereltetik bármely cipőre, akár vidékre is. Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

Kalmár József villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözők figyelmébe:
villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos főedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket. 481

Tüzifa

vaggononkint megrendelhető legjutányosabb árban **Körös-völgyi pálínkaraktárnál**

Arad, Andrassy-tér 5. szám

Lloyd-palota.

Ugyanott szilva-, törköly- és seprúpálínka, rum és likör különlegességek kaphatók. 599

Figyelem!

Mindenki meggyőződhet egy próbarendelés által, hogy **Salacz-utca 2. alatt ezelőtt Bolezniféle** cipő-üzletbe a legfinomabb kivitelben és olcsó ár mellett kényelmes férfi-, női- és gyermek-cipőket.

Cipők nagyraktára

Kossuth-utca 3. szám alatt, hol a legjobb anyagból saját műhelyemben készült férfi-, női- és gyermek-cipők kivételes olcsó árban, jó minőségben, szolid kiszolgálás mellett vásárolhatók. 4682

Tisztelettel:

Czernóczky Mihály

ur- és női-cipész.

Egy hőmérő darabonként 20 fillér; a tesztesztő papír á a fonként 1 fillér, a lyukgatott papír ára pedig darabonként 1/2 fillér.

A papír és hőmérő ára ugyanint eddig, a beváltásnál vonatik le. Az öntenyésztők azonban, kik külön-üzlet oknál fogva nem hoztak gubót, kötelesek az általuk át vett papír és hőmérő árát a beváltás után 15 nap alatt a községházánál a felügyelő vagy a kikeltő kezéhez lefizetni.

Azok, kik termelt gubókat bárki másnak kereskedőnek házálónak, stb. eladnak, a törvény értelmében megfogják büntettetni, később meghatározandó összeg erejéig.

Az esetben, ha egy családnál egynél több selyemtenyésztési igazolványi könyvecske találtatnék, akkor ezen igazolványi könyvecskére kiadott összes pete, illetve selyemhernyók, jegyzőkönyv felvétele mellett elfognak koboztatni.

Az, aki nem kikelt hernyót, hanem petét kap és azt önmaga kelteti ki, a termelt gubómennyiség beszolgáltatása alkalmával a kapott petékkel kiadott selyemtenyésztési igazolványi könyvecskét, valamint a petét tartalmazó dobozokat a selyemtenyésztési felügyelőnek vissza-szolgáltatja; ellen esetben minden dobozért 20 fillér tartozik megtéríteni.

Green
főkapitány.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy rég érzett hiány pótlására több orvos ur kívánságára külföldi mintára a **modern osecsemő diatetika** minden követelményének megfelelő tejkonyhát rendeztem be, hol is állandó orvosi felügyelet alatt álló tuberculinnra nem reagáló tehát biztosan nem gümőkörös tehenektől hygienikusan nyert tejből a különböző kora csecsemők constutiojának megfelelő gyermekefejlesztéseket állítok elő.

Készülnek előzetes írásban közölt rendeletre **osecsemő tejek a szükséges higitásokban** osecsemőtejek zabdara (nyák) és zabliszt főzetekkel

Keller-féle maláta leves

Finkelstein Meyer-féle fehérje tej

A tejfeleségek sacharinnal édesítettek és kívánatra Soxhlet tápcukorral 1—5 % arányban kevertetnek s az összes feleségek sterilisálatnak.

A tejeket 200 grammos üvegekben hozzuk forgalomba azok ára 10 és 20 fillér között váltakozik. Legkisebb rendelhető mennyiség 5 üveg, az üvegekért darabonként 20 fillér betét teendő; rendeléseket kérjük esti 7 óráig hozánk juttatni. Sürgős rendeléseket telefonon kérjük eszközölni. 1224

nyitóri FÖLDES KELEMEN
gyógyszertára Arad.

Uj!

Uj!

Szénnagykereskedés.

Iroda: Andrassy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota)
Telefon 987. Telefon 987.

Szállít házhoz legkitünőbb minőségű elsőrendű

Porosz Salon fűtő kőszent

Porosz Salon fűtő kőszent

Porosz kovács kőszent

Bükkfa szent

a legjutányosabb árban. Figyelmes és pontos kiszolgálást előre is biztosítjuk. 501 Tisztelettel

Aradi Kőszén és Kősz Forgalmi Vállalat.

24867—1913. kh. sz.

Hirdetmény.

A földművelésügyi m. kir. ministerium az országos selyemtenyésztési felügyelőség útján 1914. évi tenyésztésre ingyen ad selymértépet, illetve selyemhernyót mindazoknak, kik selyemtenyésztéssel foglalkozni kívánnak.

Akik selyemtenyésztéssel foglalkozni szándékoznak, jelentkezzenek azon egynél, aki a községben a selymértépet kikeltésével megvan bírva.

A jelentkezők kötelesek magukat a pete, illetve a hernyó átvételére. Aki pedig ingyen petét, illetve hernyót kap, az kötelezi magát alávetni a szabályoknak.

A gubók első állapotban kilogrammonként a következő árban fognak beváltatni:

Az I-ös osztályu gubónak beváltási ára kilogrammonként 2 korona 50 fillér.

A II-ös osztályu gubónak beváltási ára kilogrammonként 1 korona 50 fillér.

A III-ös osztályu gubónak beváltási ára kilogrammonként 20 fillér. Megjegyzetetik azonban, hogy amennyiben a külföldi gubó árak emelkednek, a beváltási árak nálunk is fel fognak emelteni.

Minden tenyésztő ugyanakkor, mikor a hernyót kapja, egyúttal kap minden gram pete után 8 ly tenyésztő papírt és 6 drb. lyukgatott papírt és ezen tenyésztő, aki hőmérővel még nincs ellátva, egyhőmérőt.

A legkedveltebb arcápoló szerek

**Rozsnyay Szerail arckenőcse és
Rozsnyay Szerail krémje** ::

A legszebb asszonyok és leányok használják

Szeplőt, mitessert, májfoltot és egyéb bőrtisztatlanságot rövid időn eltüntet. De mint bőr ápolószer felülmulthatatlan, különösen tavasszal, mikor az arcot az időjárás ellen meg kell védeni. 1915

Nagy tégely 1 kor. 40 fill., kis tégely 70 fillér.
1 tégely krém 1 kor. Hozzá való szappan 70 fill.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Mátyás gyógy-szertárában Arad, Szabadság-tér.

Málnási Mária-forrás

Legjobb nyálkaoldó és étvágyemelő gyógyszer. Gyomorégést azonnal megszüntet. — Kapható mindenütt. Kutkezelőség Brassó.

Apró hirdetések.

HÁZASSÁG.

Uraim!

Ki volna hajlandó házasság c. éljából levelesébe bocsájtani szép barna leánnyal. Leveleket lehetőleg fényképpel és csimmettel. Kalar dorek kíméljenek. „Fekete szem” jelgére, Arad főpostára. 792

OKTATÁS.

Románul

tanít diplomás egyén. Cim a kiadóhivatalban. 799

ALKALMAZÁST KERES.

Házvezetőnői

állást keres vidéki intelligens nő szerény feltételek mellett. Cim a kiadóhivatalba. 758

28 éves

jobb családból való nő ajánlkozik házvezetőnőnek helyben vagy vidékre, a háziartás minden ágában jártas. Cim: József főherceg u. 18. Sulyok Rózsi. 804

ALKALMAZÁST NYER.

Egy

bejáró főzőnő kerestetik Deák F. u. 9. I. em. jobbra. 796

Keresek

azonnali belépésre mindenek főzőnőt Ferdinánd-u. 4. sz. II. em. 789

Fiatalemler

gabonaszakmából, aki gyors- és gépirásban jártas, magyar, német nyelvet tökéletesen bírja kezdő fizetéssel felvétetik. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével magyar, német nyelven írva „Szorgalmas” jelgére kiadóhivatalba küldendők. 757

ÜZLETEK.

Aradon,

Radnai-ut 13a. házszám alatt levő házam és koresmalzletem, jogokkal együtt, családi okok és bal eset miatt, minden elfogadható áron azonnal eladó. 780

Jó forgalmu

utcsában üzlethelység berendezéssel együtt kiadó. Bővebbet Deák Ferencz-u. 8. számú cipő áru ház. 798

LAKÁST KERESNEK.

Keresek

egy magánházat 8 szoba és mellékkeliségekkel, udvarral, belvárosához közel. Megkeresések „Tisztviselő” jelgére alatt a kiadóhivatalba. 808

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó lakás

Andrássy-tér 25 számú házban (Neumann-palota) egy 8 szobás utcai lakás kiadó. Bővebbet Neuman Testvérek városi irodájában. 797

Lakás.

Kossuth-utca 52. sz. házban 8 szobás lakás parkettázva, fürdőszoba, villany- és gázberendezéssel május hó 1-től kiadó. Bővebb felvilágosítást ad ott a házmester, vagy Barkó Ferencz vágóhídi igazgató Telefon szám 4. 795

Egy modern

négy utcai szobás lakás, előszoba fürdőszobával kiadó május 1-től Wesselényi utca 1. I. emelet. Tudakozhatni Grallert ékszerésznél 798

Egy

5 szobás modern lakás, virágos udvarral, május 1-re kiadó. Lipótc. u. ca 11c. szám. 700

Kiadó május 1-re

egy 2 szobás udvari lakás villanyvilágítással. Dezső-utca 4/b. 778

Apponyi Albert-körut 1. sz.

alatt 5 szoba, előszoba és hozzátartozó mellékkeliségekből álló földszinti lakás május 1-re kiadó.

Egy

5, vagy egy 8 szobás lakás, minden kényelemmel berendezve teljesen tiszta azonnal kiadó. Ugyanott több raktárhelyiség is kiadó. Hasszinger-utca 5. 5786

Kiadó

két utcai szoba, konyha, mellékkeliségekkel, vízvezetékekkel május hó elsejére. Nagy Sándor-utca 5. szám. 782

Egy modern

egyszobás lakás február 15-re kiadó. Urbán Iván-utca 20. sz. 762

Kiadó

4 szobás utcai lakás Weitzer-u. 5. és Pécska-ut 6. Bővebbet Éles Árminnál. 788

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Használt zongorát

vagy pianót veszek. Ajánlatokat kérem „Zongora” jelgére. Körös bökény poste-restante. 794

„A hadsereg”

képes folyóirat egyes füzetei példányonként 1fj. Klein Móránál megvásárolhatók. Egyes füzet ára 60 fillér. 660

Megvételre

kerestetik egy jókarban lévő használt zongora. Cim a kiadóhivatalban. 806

Legjobb porosz

fűtőszén nagyban és kicsinyben kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 68. 5841

Kevésbé

használt hálószoba és ebédlő be rendezés 500 koronáért eladó. Megtekinthető Andrássy-tér 8. I. emelet. 746

Egy üstöt

üstházzal együtt megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 782

Homok és kavics

rostálva bármely mennyiségben állandóan kapható házhoz szállítva Vulca J. Maxim kotrógépvállalkozónál Arad, Fábán László-u. 5. Telefon 608. 4541

Koks

(pirszén) nagyban és kicsinyben legolcsóbban kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 68. 5841

KÜLÖNFÉLE.

Elvesztett

Kossuth-utca 9-től 19. számig terjedő útvonalon 1 női lánc-karcsatt. A becsületes megtaláló a kiadóhivatalban illő jutalomban részesül. 804

Csak urakat

érdekelhet hogy, megszűnt a fertőzés veszélye, mióta a Philantrop forgalomba került. Ára 1 korona 80 fillér. Főraktár: Hehs Vilmos gyógyszerháza a Szent-Istvánhoz Arad, Battyhány utca. Összes készítményeink G. Földes Kelemen gyógyszerházaiban is kaphatók. 5189

Pormentes faszén

vasalásra kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 68. 5841

India fogoseppek

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Gutovai Földes Kelemen gyógyszerháza és vegyészeti laboratóriuma Aradon. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Battyhány-utcai gyógyszerházaiban.

1913. V. 1978/2. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság fenti számú végzése által Aradi butorkészítő iparosok szövetségét végrehajtató javára, végrehajtást szenvedett ellen 2000 kor. tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 2140 kor.-ra becsült butorok és egyebektől álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Ezen árverés Márton Jakab cég 96 kor. követelése és járul. erejéig is elrendeltetik.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Révai-utca 12. szám a. leendő esaközlésére 1914. évi február hó 5. napjának délután 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékosok ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legelőbbit ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

As elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Miután végr. szenvedett időközben Budapestre költözött, részére ügygondnokul Iványi Baláss rendeltetik ki.

Kelt Aradon, 1914. évi január hó 19. napján.

Györffy Arnold
bírószági végrehajtó.

802

Takszámoteres

Bér-autok

Telefonszám
816

2381

Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Valódi angol sport, vadász, valamint modern katonatiszti, vasutas és egyéb sapkákat

ajánl:

Schäffer Henrik
Aradi Első Sapkakészítő vállalat

Arad, Andrássy-tér (Bing-ház).
Telefon 202. szám. 730

Mindenféle főfájást

5 perc alatt

megszüntet

egy eredeti Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél. 4576

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertárban
ARAD, BOROS BÉNI-TÉR.

Legolcsóbb fabeszerezési forrás

a „Hunyadi” Motorfűrész Vállalat

Kossuth-utca 9. alatt. Telefon 658. hol állandóan elsőrendű száraz és aprított fa kapható azonnali hazaszállítással ólomzáros zsákokban **100 kilónként 3 vágásu 2 K 80 fillérért és 4 vágásu 3 kor.** Ugyancsak elvállalunk saját motorgépeinkkel meghívásra leggyorsabb kiszolgálással **fafelfűrészelést és befűrészt** vasutatól legolcsóbb árban. **Üzleteivünk: szolid és figyelmes kiszolgálás.**

1239